Debrecen, 1931. XXXV. évfolyam 150. szám. Csütörtök, julius 9.

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

Előfizetési ára egy hóra 3 P, negyedévre 9 P
Egyes szám ára hétköznap 10 fill., vasárnap 20 fill.
Kiadóhivatal Kossuth-utca 3. szám, I. emelet

Felelős szerkesztő
vitéz KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

Szerkesztőség: Józse. kir. herceg-utca 16. szám
Telefonszámok: Kiadóhivatal: 1-41.
Szerkesztőség: 3-48. — (éjjel 8-37.) Nyomda 3-47

Ma féláru jegynap olvasóinknak a Vigszinházban

Ötmillió font

függő kölcsönt szereztek a budapesti nagy pénzintézetek a magyar államkincstárnak, ami pengő értékben közel száznegyvenmillió pengőt jelent. Erre a külföldi hitelre nagy szükség volt, mert hiszen a beruházási és közmunkák folytatásához csakugyan kellett a pénz, valamint a mezőgazdaságnak és a többi termelési ágazatnak megsegitéséhez. Már a választási kampány során hallottuk, hogy a választások megtartására a külföldi kölcsön szempontjából volt szükség, mert hiszen a nemzetközi pénzpiacok sulyt helyeztek a kormányzat szilárdságára és folytonosságára. Most, hogy a választások ezt a bizonyitékot szolgáltattak, nyomban sikerült a függő kölcsönt véglegesiteni. A hosszulejáratu állami nagy kötvény-kölcsön a tőkepiacok mai helyzetében, — amint ezt Bethlen István debreceni beszédében is jelezte —, nem érhető el, annál kevésbbé, mert a Hoover-féle akció bizonytalan kimenetele tartózkodóvá tette a nemzetközi tőkét. Annál jobb bizonyitványt állit ki a magyar állam hitelképességéről és a budapesti nagy bankok megalapozott presztizséről az az örvendetes tény, hogy a nyugtalanság és bizonytalanság napjaiban is meg tudtuk kapni a világ tőkepiacaitól ezt az átmeneti kölcsönt, mégpedig teljesen normális formában, kincstári jegyek ellenében, anélkül, hogy bármiféle egyéb fedezetet vagy biztositékot kellene lekötnünk. Itt nem aféle segélykölcsönről vagy mentőakcióról van szó, mint pl. a német jegybank, avagy Ausztria mentési kölcsöneiről, amelyekkel a világ nagy jegybankjai elháritották Németország és Ausztria gazdasági összeomlását. A magyar ötmillió fontos kincstári jegykölcsönből négymillió fontot vesz át a külföldi tőke, ennek sorában a bázeli Nemzetközi Fizetések Bankja, amely a jegybankok kooperációjára alakult meg és a Magyar Nemzeti Bankkal is állandó benső összeköttetést tart fenn.

A budapesti nagy pénzintézetek kipróbált teherbiró képességüket ujból dokumentálják azzal, hogy nemcsak, hogy megszerezték külföldi összeköttetéseik révén a négymillió fontot odakünn, hanem még komoly helyzetben is át tudnak venni saját számlájukra egymillió fontot. És emellett ez a négymillió font összeg csak legalsóbb határát jelzi a mostani függő kölcsönnek, mert lehetséges, hogy még ezen felül is sikerül majd állami kincstárjegyet a külföldön kihelyezni.

Nem lehet kétséges, hogy ennek a közel 140 milliós devizának a magyar gazdasági életre megtermékenyitő hatása lesz. Az államháztartásnak módja nyilik a beruházási munkáért járó összegeket kiegyenliteni, ami a mezőgazdaság és a többi közgazdasági ágazat megsegitésére forditandó összegekkel együtt az egész magángazdaságba friss vérkeringést fog hozni. Ezenkivül a devizák importja folytán a Nemzeti Bank készlete is jelentékenyen emelkedni fog, ami arra képesiti a Jegyintézetet, hogy a közgazdasági hitelellátást az eddiginél fokozottabb mértékben végezhesse és amellett teljesen felvértezve teljesithesse legfőbb hivatását: a valuta nemzetközi értékének megóvását.

Minden pártpolitikai szempontól eltekintve és teljesen mellőzve azt, hogy ez a sikeres kölcsönmüvelet egyuttal a kormányzatnak is nagy sikere: el kell ismernünk, hogy ez a nehéz időkben érkező külföldi hitel gazdasági életünknek javára szolgál és előnyére, mert ennek birtokában kivárhatjuk azt az időpontot, amikor a nemzetközi tőkepiacok várható javulásával a hosszulejáratu állami kötvény-kölcsön megfelelő feltételek mellett a külföldön meglesz szerezhető.

Az Egyesült Államok elnöke a jövő évben az összes jóvátételek és háborus adósságok revizióját fogja javasolni

ha a Hoover moratórium nem vezetne a világgazdaság fellendüléséhez

A leszerelés ügyében is akcióra készül Hoover

London, julius 8.

Az angol sajtó a párisi megegyezést megelégedéssel üdvözli, noha ennek kifejezését még különböző szempontok tompitják. Nem titkolják a lapok, hogy a még megoldásra váró kérdések elég sulyosak és az ezzel kapcsolatos tárgyalások nagyon kényesek lesznek.

A Times vezércikke hangoztatja, hogy e tárgyalások során Németországra is fontos szerep vár és sajnálkozik, hogy a német nacionalista sajtó még mindig nem érti meg, hogy a nehézségeket a Stresemann megértő politikájához való legszigorubb ragaszkodással lehet megoldani.

A Morning Post diplomáciai levelezője szerint a biztositási alapra, a természetbeni szállitásokra és a kisebb európai államoknak adandó kölcsönre vonatkozó francia javaslatokat a londoni hivatalos körök egyoldalu francia nyilatkozatnak tekintik, amelynek megvalósitása esetén a Young-terv számos rendelkezését alapjaiban változtatnák meg.

Az angol hivatalos körök sajnálják, hogy a francia-amerikai tárgyalások oly soká huzódtak, holott az idő igen fontos szerepet játszott volna a német hitel megszilárditásánál és a megbeszélések állandó bizonytalansága ujabb tőkeelvonáshoz vezetett Németországban, ugy hogy a Német Birodalmi Bank ma rosszabbul áll, mint a Hoover-javaslatok megtétele előtt.

Ugyancsak leplezetlen aggodalommal várják a lapok a megegyezés hirének hatását a nemzetközi pénzpiacokra. A newyorki tőzsde ellanyhulását a Daily Mail a szervezett hossz betörésének, a Daily Herald az ujabb német pénzügyi és kereskedelmi összeomlásnak, több lap pedig e két tényező kombinációjának tulajdonitja.

A Daily News Chronicle szerint Hoover telefonszámlája a Mellonnal folytatott telefontanácskozásokkal kapcsolatban meghaladja a hétezer dollárt. Ha Wilson idejében is lett volna telefonösszeköttetés Európa és Amerika között — irja a lap, — akkor nem lett volna szükség arra, hogy Wilson a béketárgyalásokra utazzék és a világtörténelem egészen más fordulatot vett volna.

A Daily Express jelenti Washingtonból, teljesen hitelt érdemlő forrásból, hogy ha a moratórium nem vezetne a világgazdaság fellendüléséhez, akkor az Egyesült Államok a jövő évben az összes jóvátételek és háborus adósságok revizióját fogják javasolni, annál is inkább, mert Hoover elnök már eredetileg is az adósságok általános leszállitására gondolt.

A leszerelés végrehajtása nélkül nincs gazdasági talpraállás

Páris, julius 8.

A londoni értekezlet ügyében francia oldalról — mint a kormányhoz közelálló Petit Parisien irja — azon a véleményen vannak, hogy a kormány tagjainak egybeülésére nincs szükség, mert a függőben maradt technikai kérdések tanulmányozását a kincstári szakértők is eredményesen elvégezhetik.

A javaslatba hozott julius 13-iki dátumot némileg korainak tartják, ezért valószinü, hogy a szakértők csak a jövő hét közepén találkoznak Londonban.

A lap kiemeli, hogy a technikai összeegyeztetésben fontos szerep jut a nemzetközi fizetések bankjának. Frazer, a bank igazgató-tanácsának alelnöke, tegnap Newyorkból jövet Párisba érkezett és itteni tartózkodását kétségkivül felhasználja arra, — hogy a pénzügyminisztériul és a Francia Bank vezető személyiségei-

Mai számunkban kedvezményes jegyszelvény a Margit-strandfürdőbe.

16 oldalas lap ára 10 fillér

vel megbeszélést folytasson a londoni értekezlet munkálatairól.

A Populaire mai számában ismét a leszerelést sürgeti és hangoztatja, hogy ennek megvalósitása nélkülözhetetlen előfeltétele a gazdasági ujjászervezésnek. Ebben a mozgalomban Franciaországnak kell a kezdeményező szerepet vállalnia. Blum reméli, hogy a francia-amerikai tárgyalások sikere csupán bevezető stádiumot jelent

Hoover diplomáciai lépésre készül a leszerelés érdekében

Washington, julius 8.

A kormány körében arra számitanak, hogy az elnök legközelebb ujabb diplomáciai lépéseket tesz, amelyek ezuttal a leszerelés kérdésének rendezésére irányulnak.

Amerikai támadás Briand ellen

London, julius 8.

Harrison Brown, az amerikai Háborusellenes Bizottság európai képviselője a Contemporary Review-ben közölt hosszabb tanulmányában kimutatja, hogy a Locarno által nyujtott általános békülési lehetőségeket nem lehetett kihasználni, mert Franciaország makacsul ragaszkodott Németországgal szemben követett régi politikájához és ezzel Európa józan ujjászervezésének legnagyobb akadálya maradt. Franciaország ragaszkodik szövetségeseihez, állandóan növeli hadseregét, ellenben a legridegebben követeli a békeszerződések katonai szakaszainak végrehajtását. A német-osztrák vámunió-terv körüli izgalom kimutatja, hogy milyen gyenge lábakon állnak a francia katonai szövetségek, mert Románia és Jugoszlávia ösztönszerü rokonszenvvel fordult a vámunió-javaslat felé. Csak Csehszlovákiát füzi továbbra is Franciaországhoz az uj Németország iránti gyülölete s a német-osztrák csatlakozás és a Habsburg-restauráció siker-rémképei. De a pillanatnyi foltozások ellenére a középeurópai francia antant-rendszer bomladozik.

A helyzet paradoxona az, hogy a francia nép a legbékeszeretőbb az egész kontinensen, semmitől sem irtózik annyira, mint a háborutól s éppen ezt a félelmét használja ki megvásárolható sajtója és hadi ipara, melynek aranyozott öklei a sajtón tul a parlamentbe is elérnek.

Ebből a félelemből kovácsolt magának tőkét Briand, aki néhe szemében ma is legendás alak s akinek odavetett frázisait a francia paraszt ma is a béke bástyájának tekinti. — Ugylátszik, éleslátása éppen akkor hagyta cserben, midőn népszerüségének tetőpontjára jutott, különben érthetetlen volna, hogy miként tudta annyira alábecsülni a németországi helyzet veszedelmét s Franciaország növekvő népszerütlenségét az egész világon. Azonban meglehet, hogy ő is átpártolt az ellenséghez, elárulta a békülés politikáját és méltatlanná vált honfitársai bizalmára.

A tanulmány szerint csak két eshetőség lehetséges. Vagy gazdasági közeledést keres Franciország Németországhoz, vagy egy napon arra fog ébredni, hogy Németország meglepően kellemetlen szomszéd lett. S ezen a napon Franciaország bámulatosan egyedül fogja magát találni, mert a bizalmatlnság és gyanu tanácsára hallgatott s ezek a tanácsok bumerangként fognak reá visszazuhanni.

Kirándulásoknál

szerezze be élelmiszer szükségletét nálunk, mert akkor jól fog étkezni még a Szaharában is és még sem fog többet költeni, mint itthon. Jót adunk olcsón.

Kontsek Géza

k. r. t.

Mikor kapcsolódik Magyarország a Hoover-tervbe?

Budapest, julius 8.

Tegnap az angol alsóházban egy interpellációra adott válaszban Dalton külügyi államtitkár azt a kijelentést tette, hogy Magyarország mindeddig még nem válaszolt, vajjon elfogadja-e a Hoover-javaslatot.

Beavatott helyen kijelentették, hogy Magyarország eddig azért maradt a várakozás álláspontján, mert a Hoover-tervet illetően semmiféle hivatalos értesülést nem kapott. A magyar kormány a legnagyobb örömmel és szimpátiával kiséri a Hoover-terv fejlődését, azonban bekapcsolódásra Magyarországnak csak akkor lesz módja, amikor a moratórium kérdésének rendezése a német vonatkozásban már megtörtént.

Párisban a Hoover-terv gyakorlati megvalósitásáról tárgyalnak

Páris, julius 8.

Ma Párisba érkezett Frazer, a Nemzetközi Fizetések Bankjának alelnöke, aki tanácskozást kezdett a francia pénzügyminiszterrel, hogy a megegyezés után most már gyakorlatban is megvalósitsák Hoover tervét. A szakértői konferenciát julius 15-én vagy 17-én kivánják megkezdeni a franciák.

Hoover további céljai

London, julius 8.

Castle nyilatkozatában kijelentette, hogy Hoover elnök sohasem gondolt a külföldi adósságok törlesztésére vonatkozó szerződések maradandó jellegü revíziójára és koncepciójának alapja mindig az volt, hogy az ideiglenes könnyitéseknek a világgazdasági depresszió által előidézett viszonyokra gyakorlandó hatását kell tanulmányozni. Az elnök tanácskozása során mindig ragaszkodott az érvényben levő szerződések érinthetetlenségének elvéhez.

A német pénzügyminiszter a párisi megegyezésről

Berlin, julius 8.

A helyzetről, amely Németországban a párisi megegyezés következtében előállott, Dietrich pénzügyminiszter a sajtó előtt nyilatkozva, többek között kijelentette hogy a rendkivüli vérveszteség, mely Németországot pénzügyi téren érte, ele annak, hogy mennyire ellenállóképes a német gazdaság még most is. A devizafelhasználás szeptember 14. óta háromnégymilliárd márka volt, tehát kétszerese annak, mint amennyit Németország egy év alatt jóvátételre fizet. A birodalmi kormány elhatározta, hogy a nyujtott segélyt semmiesetre sem használja fel valamilyen gazdasági segélynyujtásra, hanem elsősorban az államháztartás rendbehozatalára. Ez azonban közvetett uton fellendíti a gazdasági életet is. Nagy szüksége van Németországnak megfelelő kölcsönre, még pedig lehetőség szerint hosszulejáratuakra.

Rómával és Svédországgal megindul a magyar postatakarékpénztár csekk forgalma

Budapest, julius 8.

A m. kir. postatakarékpénztár postagiró forgalmát julius 1-ől kezdve az olasz postaintézmény, Róma és a svéd postacsekkek hivatala is felvette és lehetővé válik, hogy az olcsó forgalom Olaszországra és Svédországra is kiterjedjen. Eddig a m. kir. postatakarékpénztár a következő államok postatakarékpénztáraival és csekkhivatalaival tart fenn kölcsönös átutalási forgalmat:

Ausztria, Belgium, Csehszlovákia, Danczig, Franciaország, Jugoszlávia, Hollandia, Lengyelország, Brittország, Marokkó, Németország, Olaszország, Svájc és Svédország. Azonkivül Európa összes országaival és az amerikai Egyesült Államok vezető nagy tagjaival, ügyfelei által igénybe vehető előnyös összeköttetést tart fenn.

Kedden tartja közgyülését a debreceni kereskedelmi és Iparkamara

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

A debreceni kerületi Kereskedelmi és Iparkamara julius 14-én, kedden délután fél 4 órakor tartja meg ezévi rendes közgyülését a kamara székházában. A tárgysorozaton a több pontból álló elnöki jelentésen kivül a következő ügyek szerepelnek:

Főtitkári jelentés az ügyforgalomról. Az 1930. évi zárószámadások. Az Ipartestületekről és az Ipartestületek Országos Központjáról készült törvénytervezet. A közszállitási szabályzat módositása. A közérdek által nem indokolt közüzemek megszüntetése az uj iparfejlesztési törvény alapján. A vasárnapi teljes munkaszünet kérdése. Az automobilfuvarozásról szóló törvény végrehajtási rendelete. A vásározás szabályozása. A társadalombiztositó törvényeket módositó törvényjavaslat. A korlátolt felelősségü társaságról és a csendes társaságokról szóló törvény életbeléptetése. Ipartestületi székházak kölcsöne. A temekezési vállalatokról, valamint a koporsót és halotti kegyeleti cikkeket árusitó vállalatokról készitett rendelettervezet. A szakvizsgák megszüntetésének kérdése. A divatbemutatók szabályozása tárgyában készitett rendelettervezet. A kereskedelmi önálló ügynökökről készitett törvénytervezet. Szabolcs vármegye kéményseprőkerületeinek rendezése. A kifőzőipar munkakörének megállapitásáról készitett rendelettervezet. A végeladások ügyének szabályozása. Adóügyek: 1. A bőr és bőrből készült áruk fázisforgalmi adójának életbeléptetése. 2. A textiláruk fázis forgalmi adójának ügye. 3. Az önkormányzati testületek háztartásának rendezéséről szóló törvénytervezet adóügyi rendelkezései. Menetrendjavitási kérelmek. A Debrecen—Budapest közötti repülőjárat ügye. Iparjogi vélemények: 1. Automobilszerelés és javitás iparjogi minősitése. 2. A plissékészités iparjogi minősitése. 3. A tanonc ujból szerződtetése a tanviszony megszünése esetében. 4. A szakácsok szakbavábó gyakorlatának kérdése. 5. Társadalombiztositási ügyek keretszerü üzésére kiadott iparigazolványok ügye. Inditványok.

Ehenhalt Ujpesten egy öregasszony

Budapest, julius 8.

Tegnap délután Ujpesten, a Deák-utcában egy 60—65 év körüli egyszerüen öltözött asszonyt találtak egy padon eszméletlen állapotban. A rendőr értesitette az ujpesti mentőket, akik megállapitották, hogy az öreg asszony az éhségtől esett össze. Beszállitották a szeretetházba. Itt tegnap este pár perc alatt magához tért, mire az orvosok kérdéseket intéztek hozzá, hogy megtudják nevét és lakcimét, de az asszony elvesztette emlékezőtehetségét és a kérdésekre nem tudott válaszolni. Az éjszaka folyamán aztán ismét rosszabbra fordult az állapota és ma reggelre meghalt. A rendőrség most nyomozást inditott a személyazonosság felderitése végett.

Ujabb kivégzések Oroszországban

Moszkva, julius 8.

A samarkandi legfelsőbb biróság halálra itélt öt parasztot a „Vörös Csillag"-kollektiv gazdasági megtámadása és az OGPU egy tagjának meggyilkolása miatt. Az OGPU emberei azonnal végrehajtották a halálos itéle et.

Tévedésből agyonlőttek Grácban egy magyar származásu vasutast

Grác, julius 8.

Tragikus félreértésnek esett áldozatul a szerdára virradó éjszaka Apáth József magyar származásu vasuti tisztviselő. Apáth a késő éjszakai órákban jött haza a szolgálatból s mivel elfelejtette magával vinni a kapukulcsot, fütyülni kezdett, hogy hozzátartozói felébredjenek és ledobják a kulcsot. A háztulajdonos, Blumauer József felébredt a füttyszóra és azt hitte, hogy betörők járnak az utcán. Az ideges öreg ur, aki félszemére vak, egyideig figyelte az ablakon át, mi történik s mikor látta, hogy a fütyülő férfi kinyitja a kaput, lement a lépcsőházba, hogy ártalmatlanná tegye a betörőt. Apáth közben megkapta a kulcsot és belépett a lépcsőházba. Blumauer a sötétben szó nélkül rásütötte a revolverét. Kétszer lőtt és mindkét golyó talált. Apáth József holtan rogyott össze.

Németország nyolcvan millió fontos nagy kölcsön felvételéről tárgyal Londonban

Ötszázmillió márkás bankot alapitanak a német vállalatok

Berlin, julius 8.

A Német Birodalmi Bank az elmult éjszaka megkezdte annak a hiteltervnek a technikai végrehajtását, melyen a vezető német gazdasági vállalkozások 500 millió márkás veszteségi garanciája szolgál alapul.

Luther dr, a német Birodalmi Bank elnöke azt a feltűnést keltő kijelentést tette, hogy az akció legfőbb célja megmutatni az gész világnak, hogy Németország a legrövidebb határidőn belül olyan hitelintézetet tud megteremteni, amelynek szilárdsága minden kétségen felül áll.

Ily módon napnál világosabb lesz a világ közvéleménye előtt, amelyet a legutóbbi napokban elterjesztett nyugtalanitó hirek már-már megzavartak itéletében, hogy Németországban egyáltalán nincs gazdasági káosz.

Német bankörökben nagy megelégedéssel fogadták az akció előrehaladásának hirét és azt remélik, hogy azonnali hatása az lesz hogy a külföldi hitelfelmondások abba fognak maradni. — Ezen tulmenően azonban az 500 millió márkás hitelgarancia a Golddiscont-banknak és a Birodalm Banknak lehetőséget ad további külföldi hitelek bevonására, amelyeket azonban az eddigi hibát elkerülendő most már semmiesetre sem akarnak rövidlejáratu, hanem csak közép- vagy hosszulejáratu alapon felvenni.

Londoni jelentések szerint a Cityban már arról keringenek hirek, hogy Németország uj külföldi kölcsön dolgában folytat tárgyalásokat. A Daily Herald azt is megmondja, hogy milyen összegekről van szó. A lap szerint a német ipar jótállása alapján 80 millió fontos kölcsön dolgában folynak tárgyalások.

A birodalmi kormány tegnap egyébként ministzertanácson is foglalkozott a német gazdasági élet nagyjelentőségü akciójával.

Berlin, julius 8.

A Berliner Tagblatt londoni jelentése szerint a birodalmi bank elnöke Londonba utazik, hogy — mint a jelentés mondja a birodalmi bank nagykölcsönéről tárgyaljon.

Előkészületek az országgyülés uj képviselőházának megalakitására

Pár napi ülésezés után három hónapi nyári szünetre megy a Ház

Budapest, julius 8.

Az országgyülés uj kéviselőháza julius 20-án ül össze. Az első ülésen, amely a Ház üléstermében folyik le, megválasztják a korelnököt, korjegyzőket és a képviselők elfoglalják kijelölt helyeiket. A korelnök megállapitja a másnapi ünnepélyes megnyitó ülés napirendjét.

Julius 21-én lesz az ünnepélyes megnyitás a kupolacsarnokban, Horthy Miklós Kormányzó részvételével, a két Ház tagjainak jelenlétében. A Kormányzó nagyobb beszéddel nyitja meg az országgyülés uj ciklusát.

A megnyitás után még aznap délben egy órakor a képviselőház üléstermében megtörténik a mandátumok benyujtása, valamint a képviselőknek osztályokba való sorsolása. A képviselőket tudvalevőleg négy osztályba sorsolják.

22-én történik meg a képviselőház elnökének, alelnökének, háznagyának, valamint jegyzőinek megválasztása, ugyanakkor az igazolóbizottságot is megválasztják, amelyek azonnal megkezdik munkásságukat.

Azoknak a mandátumoknak igazolása, amelyeknek birtokosai már az elmult ciklusban is képviselők voltak, simán és gyorsan fog menni, komolyabb munkát csak a 65 uj képviselő megbizó levelének felülvizsgálása fog adni.

Az igazolás két-három napig is el fog tartani, ugyhogy a bizottságok előreláthatólag csak 26-ára végeznek munkájukkal. Az igazolt képviselők közül ekkor azonnal megválasztják a Ház különböző bizottságának tagjait, majd rögtön összeül a képviselőház gazdasági bizottsága, hogy a képviselői illetményekről döntsön.

Hirek szerint az a terv, hogy az uj képviselőhz tagjai már a julius havi illetményt is fel fogják venni, augusztus elsején tehát négyhónapi tisztelet dijat kapnak egy hónapot visszamenőleg és egy negyedévet előre.

Az uj képviselőknek ilyenformán körülbelül 3500—3600 pengőt folyósitanak fejenként.

A parlament ezzel nyári munkásságát be is fejezi és előreláthatólag julius 26-a körül megkezdi a szünetet. A nyári vakáció előreláthatólag három hónapig, tehát október 20-áig fog tartani.

A Ház tisztikara egyébként minden valószinüség szerint marad a régi. Házelnökké valószinüleg ujból Almásy László fogják megválasztani, az alelnökök Czettler Jenő és Puky Endre maradnak, a háznagy pedig ismét Karafiáth Jenő lesz. A kilenc jegyzői állás körül nagy viták várnak, mert a jegyzőség külön havi 400 pengő tiszteletdijjal jár. Ha a pártok számaránvát tekintiük és miután az ellenzék a multban is két jegyzőséget kapott, ezt a két jegyzői állást most is Gaál Gaszton vezetése alatt álló független kisgazdapárt és a szociáldemokratapárt fogja megkapni.

Pénteken megjelenik a termésrendelet

A kereskedelmi miniszternél értekezlet volt a rendeletről

A termésrendelettel kapcsolatban az elmult napokban különböző hirek kerültek forgalomba. A hirek szerint a rendelet kiadása körül bizonyos nehézségek merültek fel, melyek elsősorban a most folyó nemzetközi tárgyalásokkal, valamint a tőzsdetanáccsal, illetve a malmokkal folytatott tanácskozásokkal függnek össze.

A rendelet nemcsak a termés külföldi, hanem belföldi értékesitése szempontjából is rendkivül sürgös és fontos volna, hogy azok az alapelvek, melyek szerint a kormány a gabonakérdést rendezni akarja, mist már mielőbb ismeretessé váljanak.

A gabonarendelet kérdésében szerdán délelőtt Bud János kereskedelmi miniszternél beható tanácskozás volt, melyen Prónay György báró fölmivelésügyi államtitkár is résztvett. A termésrendelet megjelenését illetően beavatott helyen a következőket közlik:

— Most már körülbelül bizonyosra vehető, hogy e héten a gabonarendelet utjából minden akadály elhárul s a rendelet, amely igen nagy terjedelmü, ezek szerint legkésőbb pénteken, julius 10-én megjelenhetik.

Azokat a nehézségeket, amelyeket a gabonarendelet megalkotása körül a malomérdekeltségek idézztek elő, most már kiküszöbölték. A malmok mérsékelték kivánságaikat, melyeket ilyen körülmények között a kormány megfelelően honorálni tudott.

Tiz százalékos redukciót rendelt el a belügyminiszter a főváros költségvetésében

Budapest, julius 8.

Szcitovszky Béla dr. belügyminiszter rendeletében közölte a fővárossal, hogy hat esztendő leforgása alatt költségvetését 10 százalékkal kell csökkentenie. A miniszter rendelete nem irja elő azokat a tételeket, amelyeknél a csökkentést keresztül kell vinni, hanem a főváros belátására bizza, hogy a csökkentést milyen természetü kiadások terén hajtja végre.

Miután ez a tizszázalékos csökkentés hatalmas összegeket jelent, redukcióra kerül a sor a dologi és a személyi kiadásoknál egyaránt. A tervbe vett redukcióról ez év december 1-ig jelentést kell tenni a belügyminiszternek. A tisztviselői kart nem fogja érinteni a költségvetés csökkentése, mert ezt ugy fogják náluk alkalmazni, hogy a nyugdijazás vagy elhalálozás következtében megüresedett állásokat nem töltik be.

A belügyminiszteri rendelet arról is intézkedik, hogy a főváros legkésőbb szeptember 1-ig takarékossági bizottságot alakitson. Ez az uj szerve lesz az, amely a költségvetési redukció feltételeit megállapitja.

Ma délben utaznak el Debrecenből a KIE amerikai delegátusai

akik szerdán este bucsuztak el az egyesület tagjaitól

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

A Ker. Ifjusági Egyesületek Világszövetségének amerikai világkongresszusára utazó magyar delegáció debreceni tagjai ma délben utaznak el Debrecenből Budapestre, ahol csatlakoznak a delegáció többi tagjaihoz és együtt indulnak tovább Cherbourg tengeri kikötő felé, ahol azután hajóra szállnak.

Az egyesület szerdán este bensőséges összejövetelen bucsuzott el Amerikába készülő delegátus tagjaitól. Uray Sándor elnök köszöntötte a nagy ut előtt állókat és figyelmeztette őke arra a nagyjelenőségü nemzeti misszióra, amit végezniök kell a magyar ifjuság érdekében. Laky László főtitkár válaszolt a kedves szavakra és a viszontlátásig bucsuzott az itthoniaktól. Pusztay József imádkozott ezután, Isten áldását kérve a KIE és a delegáció munkájára.

Az ünnepélyes bucsuztatás befejezése után a megjelentek személyesen bucsuztak a delegáció tagjaitól, akik nagy reménységekkel indulnak a hosszu utnak.

A delegációban helyet foglal dr Tóth Endre ügyvédjelölt, a Debreceni Ujság—Hajdufőld munkatársa is, aki ma reggel, a társaságot megelőzve utazik el Budapestre. Dr Tóth Endre rendszeres tudósitásokban fog beszámolni az utazásról, a világkongresszusról, az amerikai viszonyokról, igy részletesen tájékoztatjuk olvasóinkat a KIE delegációjának a sorsáról és elért eredményeiről.

Felhőszakadás és villám csapások pusztitottak Hamburgban és környékén

Hamburg, julius 8.

A tegnapi felhőszakadásszerü esőzések, amelyek még ma reggel is tartottak Hamburgban 36 óra lefolyása alatt nem kevesebb mint 67 milliméter csapadékot okoztak. A hatalmas viztömegek sok helyütt pusztitásokat vittek véghez. Magában Hamburgban kétszáznegyvenszer hivták a tüzoltókat, hogy a pincékbe behatolt vizet kiszivattyuzzák. A villámcsapások is sok kárt okotak. — Asselben, Malstedtben és más helységekben több épületet hamvaztott el a tüz.

Levél a Tátrából

Turán a Szentiványi Csorba-tótól a vadszépségü Zöldtavi katlanig

A tátrai nappalokra későn borul rá az alkony. Még esti 9 órakor tisztán ragyognak a kettős csucs ormain az örökhó-táblák, majd egyszerre fedi be a hegyeket a csillagos, sötétkék égbolt.

Ilyenkor, egy-egy gyönyörü nyári estén élvezhetjük teljességében a tátrai esték legkedvesebb specialitását: a feleithetetlen „Mondschein" partikat.

Hosszu láncokba kapcsolódva indul el egy-egy vidám társaság a tiszta holdfény és millió szentjános bogárka világitása mellett az esti sétára, aztán ilyenkor szövődnek (nemcsak a szerelmek) az ágas-bogas turatervek.

Persze, azok részére, akik először járnak a Tátrában, kedves és bájos kis turák nyujtanak nagyszerü szórakozást: mint a Csorba-tó és környéke, a Nagyszalóki hegy Taraika kilátója, vagy a Trapataki folyó és vizesések, — no meg a szebbnél-szebb fürdőhelyek megtekintése. Itt mindenütt nagyszerü közlekedési eszközök, villamos-vasutak, vicinalis sikló és fogaskerekü és valami feiséges autóutak, tükörsima, portalan olajozott felülettel állanak rendelkezésre. Egy autótura — aránylag egészen mérsékelt költséggel — páratlan élményt jelent a tátrai szerpentin autó-utakon.

Már gyakorlattabb, sőt vállalkozó szellemü egyének a poprádi tó, Öt tó, Lengyelnyereg, Dunajecz, vagy a legvadregényesebb Zöld tó környékét látogatják a legszivesebben. Az igazi Lomnici csucs és többi csucsok megmászása kizárólag csákányos, köteles, jól felszerelt, hivatásos turisták feladata.

De akármennyire is jól ismeri a vendég a Tátrát, mindig ellátogat azokra a világszép helyekre, melyeket ugyan már 5—6-szor látott, azonban azok még mindig rejtenek valami ujabb szépséget számára.

Menjünk végig egy ilyen turista 10 napos turáján s próbáljuk végig élni vele a táj szépségeit...

... A nap már régen feljött, sőt a harmatot is felszáritotta. A turista kémlelve tekint ki ablakán. Csillogva pattog a kelő nap fénye a vucsokon. Autóturához a legideálisabb idő.

Reggelizés, gukker, fényképezőgép, bot és felöltő s a 6 tagu kis társaság vidám jókedvben száll a várakozó autóba.

A szentiványi Csorbatóhoz. A Csorbató a Magas-Tátra déli oldalán fekszik, 1350 méter magasan a tenger szine felett. A Tátra legszebb tengerszemének ezt tartja a tudós világ.

Már most Lomnictól az autó megkerüli a Tátra egész északi, keleti és nyugati oldalait, miközben jobbról csodás panorámát nyujt a bélai mészkőhegyek, Nagymorgós, késmárki, lomnici csucs, szalóki csucs és gerlahfalvi hegyek csoportja, mig balról álandóan a ragyogó napfényben fürdő szepesi fensik derüs arca kisér, itt is, ott is fel-feltünő apró falvaival és városaival. E közben gyorsan száguld kocsink Ó-füred, Uj-füred, Tátraszéplak mellett s alig egy órás ut után már Csorbató fördőhelyén vagyunk. E csodás fekvésü tó elhelyezésében annyi báj, annyi finomság van s a környező hegyek, mint csipke és girlandok ölelik körül.

Egyre-másra kattog a masina, készül a sok felvétel, ugyan ki tudja hány milliomodik. Halványzöld vizén roppant kellemes a csónakázás. — Uszodája pedig bizonnyal sok edzett embernek ad kellemes hüsölést.

Kár, hogy a kultura itt annyira előréhaladott s az a sok nagyszerü szálló-palota már-már elnyomja leheletfinomságu szépségét.

Innen aztán igazi öröm nekivágni annak a másfél órás utnak, ami a poprádi tóhoz felvezet.

A poprádi tó a gerlahfalvi csucs gerince és az u. n. Bibires hegy völgyében van, 1680 m. magasban.

Az emelkedés elég erős és itt ki-ki bizonyságot tehet képességeiről. Bizony sokan az első száz méter után kifulladnak s ez csak hátráltatja a társaság többi tagját. — Dehát — a jó turista mindent megoszt társával. Az összes tátrai kiránduló helyek között, talán a poprádi tó utja a legforgalmasabb. A cseheknek éppen katonai gyakorlatuk volt s szegény öszvér hogy cipelte fel a keskeny uton, — miközben óvatosan be-be nézett a tátongó szakadékba — a móc csek hatona sok-sok terhét.

Szép, másfélórás menetelés után felérünk a tóhoz. Ez már hasonlithatatlanul vadregényesebb a Csorbatónál.

Vad sziklatömbök és sok helyen már egészen kopár hegycsucsok néznek le a poprádi tó mély, zöld vizébe.

Megpihenünk a hires szilézíai nemedékházban. — Farkasétvággyal fogyasztjuk a hátizsák tartalmát, de jól esik a turisták föitala: a forró tej is, ami csodálatosan jótékonyan hat felmelegedett bensőnkre.

Innen a legkönnyebb eljutni a Lengyelnyeregre, hogy egy pillantást vessünk Lengyelhon földjére.

Az utak jelzése kiváló. Csak: sohasem szabad „toronyirányt" haladni, mert végzetes következményekkel járhat ez a könnyelmüsködés. Sok nem sejtett szakadékot rejt még ma is ez a hatalmas hegycsoport, éppen ezért az utak jelzését mindig követve kell haladni a kitüzött cél felé.

A turisztika, sajnos éppen ugy megszedi a maga áldozatát, mint a viz. — Az elővigyázatosság pedig mennyi bajnak lehet a megelőzője. Ezt mindenkor szemelött kell hogy tartsa a turista.

A poprádi tótól a Poprád folyó esései mentén lejutottunk az országuthoz. Sok ritka vizivirág zsákmányával, szép magyar nóták éneklésével az árnyas fenyveserdők között.

Az autóban aztán összehasonlitást tehetünk a két tó szépsége felett.

Délben fél 2-kor uira szállásunkon vagyunk, felesleges külön hangoztatni, hogy az ebéd popás étvágyra talál.

A második nap ismét csak kisebb turára, a Taraika kilátóhoz és a tarpataki vizeséshez visz.

A nagyszalóki csucs egyik érdekes kiugrófoka: a Tarajka kilátó. Ez arról hires, hogy az egész Tátrában innen nyilik a legszebb kilátás. A magyar kegyelet Szilágyi Dezsőnek emelt ide emlékmüvet, mint aki felfedezte e pont nagyszerüségét.

A felséges látvány mindjárt azzal kezdődik, hogy tekintetünk beleütközik a Középorom hatalmas sziklatömbjeibe. Lent pedig Nagytarpatak völgye pompás szineivel, zugó, zajongó, fehértarajos vizesésével, a Kistarpatak völgye sziklaóriásokkal telerakva, amint az olvadó hólé erőt tördel magának — s mindezt bekoronázza a lomnici csucs dómszerü kupolájának páratlan szépsége. A háttért a látványhoz az Alacsonytátra enyhe hegyláncolata és a szepesi fensik napsütéses tere szolgálja.

Ez a pont Tátrafüredtől északra alig egy órányira van, jól megközelithető közlekedési eszközök utja mellett. Itt tovább haadva a Lomnici gerinc és nagyszalóki csucs között halad a Tarpatak völgye. Ahol a Középorom észak és dél között választó félként emelkedik, áll a Zerge szálló, ma „Hotel Kamzik". Mennyi édes, kedves mese füződik ehhez és mennyi régi nevezetesség is.

A Zerge szállónál ágazik két részre a tarpataki völgy. Innen ut vezet a félelmetes hirü Öttóhoz és ide már hallatszik a Tarpatak óriási vizesésének vésztjósló morgása. Távolabb a Közép vizesés nagyszerü látványa és lentebb a Nagy- és kis Tarpatak egyesüléséből a Nagy vizesés annyira magával ragadó, hogy hatása alól nehéz szabaduni.

Talán azért, hogy a viz vad zuhogása és a partok mentén elnyuló kis nefeleics és vizivirág táblák közt olv nagy a kontraszt, talán azért, hogy az egész milió olyan ellentétes volt és talán azért, hogy szinte haraptuk a ködöt, de aztán minden szépség pillanatok alatt bontakozott ki előttünk, végül pedig talán, hogy az egész turát mindössze — ketten tettük meg, — a kirándulás emléke nagyon mély nyomokat hagyott bennem...

Másnap reggel 4 órakor indultunk a mondák és tündérregék világából is ismert Zöldtavi katlanhoz és fehérviz gleccserekhez.

(n. m.)

(Folytatása következik.)

Vérfürdőt rendezett egy vasasi földmüves, majd felakasztotta magát

Pécs, julius 8.

A Péccsel szomszédos Vasas község lakosságát tegnap óta véres szenzáció tartja izgalomban. Egy ittas fölmives hatalmas disznóólo késével összeszurkálta feleségét, menyét, apósát, majd felakasztotta magát. Az eset részletei a következők:

Nyirati György 48 éves vasasi földmives iszákoskodása miatt már régebben rossz viszonyban élt családjával, amelynek tagjai [illegible]tották részegeskedése miatt. Nyirati vasárnap délben is részegen került haza, amikor ezért ismét felelősségre vonták. Nyirati egy hatalmas disznóólo kést ragadott fel, amellyel összeszurkálta feleségét, menyét Beczó Jánosnét és apósát Beczó Jánost.

Az asszonyok sikoltozására összeszaladt szomszédoknak csak nagynehezen sikerült megfékezni a dühöngő embert, aki ezután a falu határában levő szőlőjébe ment és ott felakasztotta magát. A csendőrök másnap már csak holttestére akadtak rá.

A telefonon értesitett mentők a sérülteket a pécsi egyetemi sebészeti klinikájára szállitották. Nyirati Györgyné sérülése sulyos, de nem életveszélyes, mig Beczóné felgyógyulása hosszabb időt vesz igénybe.

Feltalálták a szivmüködést fényképező gépet,

amellyel a halál után a szivizomrezgéseket is meg lehet nézni

Az uj találmány módot ad arra, hogy a halottak egy részét gyors beavatkozással visszasegitsék az életbe

Bécs, julius 8.

A fiziológia, az a tudomány, amely az élet jelenségeit vizsgálja, hatalmas átalakulás küszöbén áll. Reformját uj tudománynak, az u. n. thanatológiának köszönheti, amely egyre nagyobb és érdekesebb eredményekhez jut. A thanatológia a halál tudománya és célja a tünetek és folyamatok analizise, amelyek a halállal kapcsolatosak. Az élet és a halál tudománya kell, hogy kölcsönösen kiegészitsék egymást.

A tudomány eddig igen keveset foglalkozott a halál mibenlétével. Az orvos, aki a beállott halált konstatálta, ugy vélte, hogy az ő szerepe itt már megszünik. Az utolsó pillanatokat a legnagyobb titokzatosság övezte és senki sem mert rá vállalkozni, hogy e titok mélyére hatoljon. A mai kor tudósai azonban belátták ennek a kérdésnek elsőrendü prakikuts fonosságát és azon igyekeztek, hogy megleséssék a halált és meglepjék munkájánál.

Azt se nagyon tudták eddig, hogy miben is áll a halál? Közönségesen azt a pillanatot vették a halál pillanatának, amikor a szivverés megszünik. Hogy azonban egyes szervek még jóval tovább müködésben vannak, hogy a halott haja még hónapok mulva is nő és hogy vérsejtek még évek mulva is képződnek a lépben, az közismert dolog volt. A szivverés megállása meglehetősen önkényes határt jelent élet és halál között. A legujabb kutatások most még tovább mentek és kimutatták, hogy még a szivverés sem szünik meg egészen abban a pillanatban, amelyet eddig a halál pillanatának gondoltak.

Einthoven hollandi tudósé az érdem, hogy szinte le tudta fényképezni a halált.

Egy roppantul finom, érzékeny müszert konstruált, amely a szivizmok legkisebb rezdülésére is reagálnak. Ezek a rezgések elektromos uton továbbterjednek egy grafikus szerkezethez, ahol automatokusan följegyződnek. A megfigyelőnek ott sem kell lennie, a müszer magától rajzolja meg a szivmozgás görbéjét. Ezt a müszert halottakra is alkalmazták és kiderült, hogy a halottaknak még jó darab ideig van szivmüködésük, bár olyan gyönge, hogy azt kihallgatni nem lehet. Néha még egy negyedóráig is megfigyelhető a lélegzés megszünése után.

Ez a fölfedezés a szenzáció erejével hatott az orvostudományban. Most, hogy Eithoven tanárnak sikerült lefotografálnia a halottak szivmüködését, beláthatatlan lehetőségek nyilnak meg előttünk. Ha a szivmüködés még megvan, ugy az orvosoknak még módjuk lehet rá: beleavatkozni ebbe! A néhány perc, amig a szív a halál után tovább ver, döntő fontosságu lehet a „halottra" mert addig még nem tekinthető teljesen elveszettnek. Persze nem áll ez halálos betegségekre, ahol a biztos halál legfeljebb percekig még késleltethető, de annál nagyobb a jelentősége hirtelen halálnál, véletlen szerencsétlenségeknél, amikor az orvos eddig megelégedett avval, hogy a beállott halált konstatálta. Most van még néhány perc ideje ahhoz, hogy ezeket a „halottakat" esetleg visszasegitse az életbe.

Magától értetődik: a halál örök rejtély marad. De a kutató, aki csak egy pillantást is tud vetni a halál kártyáiba, jó egynéhány játszmát tud megnyerni, ami különben biztosan a halálé lett volna.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol.

AKI A VILÁGHÁBORU KITÖRÉSE ÓTA EURÓPA MINDEN HARCTERÉT VÉGIG VEREKEDTE

Az utolsó koronás király futárja Debrecenben

Skultéty Sándor volt császári és királyi vadászhadnagy kiszabadult Illaváról, ahova másfél évvel ezelőtt dugták be a csehek

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

Tegnap délelőtt a Piac-utcán ugy hátbavágott valaki, hogy majd a lelkem kiszakadt belé. Mérgesen fordultam hátra és Uram Teremtőm, — ki állt előttem: Skultéty Sándor, 1911. év óta a selmeci, majd a soproni erdő- és bányamérnöki főiskola polgára, volt császári és királyi 11-es vadászhadnagy, Pilsudszky marsal legionistája, Őfelsége, IV. Károly király utolsó futárja, jelenleg Illaváról szabadult fegyenc.

Két szélmalomkarját kitárta felém és se szó, se beszéd, a járókelők szemeláttára magához ölelt:

— Szervusz bratyesz, de régen láttalak...

Ezt olyan hangsullyal mondta, mintha csak tőle függött volna, hogy meglátogasson.

— Honnan jössz pajtás?

— Illaváról, bratyesz, egyenest Illaváról. Egy trappban tettem meg idáig az utat. Miskolcon hallottam, hogy ezidőszerint Debrecenben tenyészted a bolondgombákat, — gondoltam, megnézlek bratyesz. De ne povedáljunk sokat ebben a ménkü forró napsütésben, — gyere, lenditsük fel a korcsmáros ipart.

Beültünk a Koronához cimzett hivatalba. Skultéty söröket rendelt.

— Pohársöröket méltóztatnak! — kérdezte a pincér.

— A fenét pohársöröket! — méltatlankodott Skultéty. — Krigliket hozzon főur, krigliket...

Már a harmadik eresztésnél tartottunk, amikor megszólalt:

— Emlékszel-e még bratyesz? Innen-onnan tiz esztendeje lesz, hogy először találkoztunk. Kölyök voltál még bratyesz, kölyök...

Az utolsó magyar fellángolás

— Emlékszem. Kint feküdtünk a fertőfehéregyházi domboldalon. Nyár volt, lomha testü paraszt nyár, de messze bent a rozsdásodásnak indult nyugati határhegyek mögött már zihált az ősz. Ökörnyálfoszlányok uszkáltak a levegőben, s fölöttünk mozdulatlanul strázsáltak a bárányfelhők. Mintha megállt volna az idő, hogy jobban az emlékezetébe véshesse és egyszer majd megismételhesse az utolsó magyar fellángolást.

Valahol messze gépfegyver kattogott. Csillogó szemekkel néztünk el nyugat felé. Akkor még azt hittük, hogy hamarosan Bécs is szuronyvégre kerül. Az osztrák csendőrzászloaljak szétszórva hátráltak előttünk. Bizony el nem hittük volna, hogy végefelé jár a nyugatmagyarországi felkelés...

Skultéty nagyot huzott a krigliből, aztán sóhajtott egyet:

— Hej, hej bratyesz, hogy az Isten akárhova tegye őket...

Hogy kikre értette ezt a jó kivánságot, nem mondta meg. Valószinü, hogy ezuttal a csehekre haragudott a legjobban, de még az osztrákok is a bögyében lehettek.

Mind a ketten hallgattunk. Skultéty a zsemlyemorzsákat piszkálta az asztalon, majd kisvártatva megint megszólalt.

— Csunyán elbántak velünk 1921-ben bratyesz...

Aki a háborut visszakivánja

Skultéty meglötyögtette a krigli fenekén áporodó sört és egyetlen hajtásra lenyelte. Még az ádámcsutkája sem mozdult meg. Aztán magához intette a pincért:

— Főur! még egy krigli sört!

Megint elhallgattunk mind a ketten. Nem jó arról beszélni, ami ezután következett. Sokáig nem találkoztunk. Azt sem tudtam, hogy a nagy futásban hova lett Skultéty. Négy-öt hónap mulva, Szilveszter-estén aztán véletlenül belebotlottam a soproni Várkerületben. Két borosüveget szorongatott a hóna alatt. Felhivott a lakására, ahol alaposan beboroztunk. Különös este volt, amit akkor együtt töltöttünk. Skultéty csakhamar levetközött, lefeküdt és az ágyban vedelte tovább a bort. Már megivott vagy másfél liter bort, amikor hirtelen kiugrott az ágyból, előhuzta a katonaládáját és egymásután kirakta belőle Ostenburg-csákóját, kardját, lerepesztett tisztigallérját, amelyen hadnagyi disztinkció diszelgett. Szó nélkül néztem, hogy mit akar. Mikor mindent kikészitett, ugy ahogy volt, felkötötte a kardot, feltette a csákót és a nyakára kapcsolta a lerepesztett gallért. Rettenetesen komikus látvány volt, amint mezitláb és ingben fel-alá járkált a szobában és még sem tudta mnevetni rajta. Kisvártatva megkérdezte:

— Mondd bratyesz, használhatom még ezeket?...

Ma már nem tudom, mit feleltem neki. Az volt az érzésem, hogy vagy öngyilkos akar lenni, vagy visszakivánja a háborut.

Aznap este nem beszéltem vele többet. Éjféltájban magára hagytam. Elmenőben eszembe jutott, hogy boldog uj esztendőt kéne kivánni neki, de nem szóltam. Nesztelenül huztam be magam után az ajtót.

Nagymajtényi sikon...

Skultéty ezután eltünt Sopronból és csak két esztendővel ezelőtt találkoztam vele megint. Sátoraljaujhelyen akadtam össze vele. Még akkor az az agyusztált bakaköpönyeg volt rajta, amit a felkelés alatt viselt. Már messziről megismert és jóformán még kezet sem fogtunk, máris beinvitált a Nagykávéházba, hogy igyuk meg, amit a jó Isten nekünk rendelt.

Hamar beljebb kerültünk az ajtón és nem tellett bele félóra, már butélia állt az asztalunkon. A cigányok lassan felénk settenkedtek. Skultéty magához intette a primást:

— Moré, tudod-e azt a nótát, hogy:

Nagymajtényi sikon...

A primás hegedüjén felsirt a hires kuruc kesergő.

Skultéty hirtelen bekapott három pohár bort, aztán odaállt a cigány elé:

— A Rákóczi-indulót moré, a Rákóczi-indulót...

A banda rázenditett az indulóra.

Skultéty kikapta a bögös kezéből a nagybögöt és olyan dorejt csapott, hogy visszhangzott bele a füstös kávéház. Zügott, harsogott minden a szük falak között, mintha szellemármádiák masiroztak volna a négy világtáj felé. Skultéty letette a bögöt és visszaült a helyére. Nagyokat ivott és néha-néha odaintett a cigánynak. Gesztusaiban volt valami ellentmondást nem türő határozottság. Századát vezényelhette igy a Kárpátokban, Flandriában és a Piave mellett.

„A király futárja vagyok!"

Lassan hajnalodott. Skultétynak eszébe jutott, hogy jó volna hazamenni a szüleihez. Már 8 esztendeje nem látta őket. Hivott, hogy menjek vele én is. Eleinte szabadkoztam, de addig unszolt, mig ráálltam az utazásra. Utleveleink rendben voltak, a határon minden baj nélkül átjutottunk. A vonaton sem volt semmi baj. Közel kétórai utazás után egy vidéki kisállomáson szálltunk le a vonatról. Skultéty ment elől, én utána. Már a kijáratnál voltunk, amikor egy cseh vasutas éktelen káromkodásba kezdett. A magyarokat szidta valami miatt. Skultéty dühbejött, odament hozzá és szó nélkül szájonvágta. Nagy csődület támadt. Csakhamar előkerült két csendőr. Skultéty nem várta meg, mig rája teszik a kezüket. Eléjük ment és szabályszerüen jelentkezett:

— Skultéty Sándor volt császári és királyi vadászhadnagy, Őfelsége, IV. Károly király futárja vagyok.

A csendőrök az első pillanatban önkéntelenül meghökkentek, aztán elvezették. Rám sem nézett, ugy ment el mellettem. Ennek köszönhetem, hogy ép bőrrel megmenekültem. Azóta csak annyit hallottam felőle, hogy másfél évi börtönre itélték. Hogy miért, maga mondta el tegnap.

Miért került Skultéty Illaváa?

— Ugy volt az bratyesz, — mesélte, — hogy a pemákok már régen köröztek, amiért 1920-ban beálltam a lengyel légióba. Tudod, akkor az volt a helyzet, hogy megtámadjuk a cseheket. Mi Lengyelország felől, ti pedig Pozsony táján szoritjátok meg őket. De a dologból nem lett semmi. A muszkák mindent elrontottak. A Visztulánál nekimentek Pilsudszkynak és bizony szorult a kapca. De aztán szétvágtunk közöttük, hogy a fene enné meg őket. Kutya kemény napok voltak azok bratyesz, kutya kemény napok. Szóval igy történt...

— De mondd bratyesz, te mint firkász többet tudsz a világ folyásáról, — nincs valahol valami készülőben. Már régen szagoltam puskaport, meg aztán igen-igen verekedő kedvemben vagyok.

— Sajnos, pajtás, Európában egyelőre minden csendes.

Ez a felvilágositásom láthatólag lehangolta. Lenyelt még egy krigli sört és fizetett.

— Megyek, bratyesz. Felnézek Pestre, hogy mi ujság, hátha akad valami dolog a számomra is.

Elkisértem az első tanyákig. Aztán kezet fogtunk:

— Isten veled bratyesz, ne busulj, még találkozunk. Ha netalán valami készülődésről hallanál, csak irj. A cimemet majd levélben közlöm veled. Még egyelőre magam sem tudom, hogy hol telepszem le.

Megölelt, aztán elindult az országuton. Lyukas bakkancsai nagyokat puffantak a porban. Kimérten lépkedett, mint akinek egyelőre semmi sem sürgős.

Nyurga alakja lassan elveszett a messzeségben. Ki tudja, látom-e még valaha... *(bj.)*

A canterbury-i székesegyházat elöntötte az árviz

London, julius 8.

Anglia több részében heves, tropikus erejü zivatarok voltak. A canterbury-i székesegyházban, amely Anglia egyik leghiresebb temploma, a behatolt árviz öt láb magasságban elárasztotta a kriptákat.

Szabász,

ki hosszu éveken keresztül Budapesten elsőrendü üzletekben müködött

elhelyezkedést keres

Cim a kiadóban.

Epittetők és háztuladonosok

FIGYELMÉBE!

Vállalok mindennemü tetőfedést u. n. uj és régi tetőfedéseket és javitását cseréppel, palával, bőrlemezzel, kátránypapirral, facementtel. Gyári árakon. Több évi részletfizetésre is.

BULYOVSZKY

tetőfedőmester Rákóczi-utca 6. Telefon 24.

10 szavas apróhirdetés

2 napilapban 30 fillér. Hirdetés feladási helye: Kossuth-utca 3. I. em.

Gulyás István az iparostanonciskola igazgatója lemondott állásáról

(A Debreceni Ujság tudóseitójától.)

Gulyás István, a debreceni iparostanonciskola kiváló igazgatója, legutóbb bejelentette, hogy állásáról lemond. Az iparostanonciskolai felügyelő bizottság, miután Gulyás szándéka megmásithatatlan volt, a lemondást tudomásul vette és már be is töltötte az igazgatói széket.

Gulyás István helyére ideiglenes megbizással, egy esztendőre Szőr József tanárt választották meg, aki közelesen átveszi az iparostanonciskola irányitását.

Gulyás István távozását mindenki őszintén sajnálja, mert kitünő vezetője volt az intézménynek és elévülhetetlen érdemeket szerzett az iparosoktatás terén.

Madárvártát épitenek a Hortobágyon

A magyar ornithológusok már régebb idő óta foglalkoznak azzal a tervvel, hogy a Hortobágyon madárvártát épitenek. A városi közgyülés már a szükséges épitési anyagot is rendelkezésre bocsátotta, azonban az ornithológusok még mindig nem tudták eldönteni, hogy a Mátán, vagy az Ohaton épitsék-e fel a madárvártát. Most a polgármester végleg tisztázni akarván az ügyet, az ornithológusok képviselőit meghivta Debrecenbe, hogy itt közvetlen tárgyalások alapján véglegesen döntsenek a madárvárta helyéről.

Borzalmas családirtás a karlsruhei munkásnegyedben

Karlsruhe, julius 8.

A karlsruhei munkásnegyed egyik bérházában a szerdára virradó éjszaka borzalmas családirtás történt. A földszinti lakók erős gázszagra ébredtek és megállapitották, hogy a gáz Inz házmester lakásából árad ki. Betörték a konyhaajtót, de már későn jöttek. A 38 éves házmester, 29 éves felesége és három gyermekük holtan feküdt a konyhában. A gáz mind az öt embert megölte. A gyermekek közül a legidősebb tizenegy, a legfiatalabb négy éves volt. A házmester már régen panaszkodott, hogy nem birja ki a nagy nyomort. Nyilvánvaló, hogy szánt szándékkal hagyta nyitva a gázcsapot.

Nem lesz postafiók hivatal a Piac-utcán

Elutasitotta a posta és távirda igazgatóság a Piac-utcai kereskedők kérelmét, de két postahivatalt a Piac-utcához közelebb helyezett

Mikor az uj postapalotába költözött az egyes számu postahivatal, akiknek kissé távolabb van az uj, központi főpostahivatal, a rég megszokott kényelemszeretetből az ipar és kereskedelmi kamara utján postahivatal felállitását kérték a Piac-utcán. E kérelem felett a debreceni posta és távirda igazgatóság már döntött és azt *elutasitotta*. Az alaposan megindokolt végzés a következőket tartalmazza:

„Az érdekelteknek ama kérése, hogy az 1. számu postahivatalnak a Hatvan-utcába való átköltözésével kapcsolatban a postahivatal régi helyén uj postafiók létesitessék, nem *teljesithető*, mert a Hatvan-utcai postapalotában elhelyezett hivatali helyiségek olyan méretekkel épittettek, az épület egész berendezései és felszerelései pedig ugy készittettek el, hogy a postahivatal akadály nélkül, *minden igényt kielégitően tudja lebonyolitani a város belső, legélénkebb részének postaforgalmát*, melyet eddig a Ferenc József-utcán elhelyezett hivatal bonyolitott le. Ha az átköltözés után az 1. számu postahivatal régi helyén, vagy attól feljebb a vasuti állomás felé eső részen uj postahivatal szerveztetnék, az kétségtelenül magához ragadná a központi forgalom üzemét és éppen ezért itt kisebb postahivatal nem tudná megállani helyét, csak nagyobb személyzettel ellátott postahivatal volna képes az odaterelt nagy forgalom zavartalan lebonyolitására, — ez esetben azonban teljesen hiábavalónak bizonyulna és felesleges is lenne a Hatvan-utcai főposta épületében elhelyezett postahivatalnak az oda beosztott nagyszámu személyzettel és rendkivül nagy költséggel járt berendezéssel való működése, hiszen a főposta forgalma nagyon csekély lenne ahoz képest, mint amilyenre már berendezkedett.

Az előállott helyzeten a postaigazgatóság azzal igyekezett segiteni, hogy az Arany János-utca végéről a postát a központhoz közelebb, a Miklós-u. 29. számu házba helyezte át, a Szent Anna-utcai postahivatalt pedig az 54. számu házból a 29. szám alatti házba helyezte, tehát a Piac-utcának bármely részére a hozzá közeleső postahivatal oly csekély távolságra van, hogy az számba sem vehető.

Debrecen területén jelenleg 11 postahivatal működik a város különböző részén, megfelelő területi elosztás mellett. Nincs az országnak más vidéki városa, mely postai szervekkel ugy ellátott legyen, mint most Debrecen. A mostani nehéz viszonyok közt és a posta forgalmára is kiható gazdasági pangás mellett semmiképen sem lenne indokolható a postahivatalok számának szaporitása."

Az alaposan megindokolt elutasitás minden érvelése helytálló, a közérdeknek is megfelel. A vármegye már az uj berendezkedéshez igazodott és a Miklós-utcai postahivatalt veszi igénybe: igazodjanak az uj rendhez a kereskedők is.

Szabadlábra helyezték a letartóztatott egri burgonyakereskedőt

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Megirtuk, hogy a debreceni rendőrség csütörtökön az indulni készülő vonatból szállitotta és tartóztatta le Balász Dezsőné sz. Zahorecz Róza egri burgonyakereskedőt, aki Szabolcs és Hajdu-vármegyékben szokta lebonyolitani burgonyavásárlásait.

Az egri menyecske ez év tavaszán a Telektanyán vett többektől másfél vagon burgonyát, azt el is szállittatta, el is adta Debrecenben, de a vételárból csak 250 pengőt fizetett ki, ellenben 500 pengővel adós maradt.

Az eladók csalásért feljelentettek és ugyancsak csalásért jelentte fel az asszonyt Mezga Sámuel pátrohai termelő is.

A zöldségfélékkel és burgonyával kereskedő menyecskét a rendőrségről a kir. ügyészség fogházába, ahonnan tegnap délben a védő előterjesztésére szabadlábra helyezték.

Az asszony ugyanis igazolni tudta, hogy iparengedélye és kellő fedezete is van hitelezői követelésének kielégitésére, akiket nem is volt szándékában megkárositani, sőt mihelyt visszatérhet Egerbe, ahol állandó lakása és raktára van, rendezni fogja a hátralékot.

A vizsgálóbiró ezek alapján nem látott elegendő okot a burgonyakereskedő asszony fogvatartására, és szabadlábra helyezte, amibe az ügyészség is megnyugodott.

Öngyilkos lett egy királyhü spanyol diplomata

Páris, julius 8.

Egy külvárosi szállóban szerdára virradó éjszaka agyonlőtte magát a spanyol monarchia egyik régi diplomatája, Pascar márki. A márki a forradalom előtt Spanyol-Marokkóban teljesitett szolgálatot helyettes kormánybiztosi minőségben. A forradalom után menekülni kellett s miután vagyonát nem tudta átmenteni Franciaországba, már hetek óta a legnagyobb nyomorban élt a kis külvárosi szállóban. Hátrahagyott levelében azt irja, hogy nem tudta elviselni a nélkülözéseket.

A Katalán Bank bezárt

Páris julius 8.

A Havas-iroda jelenti Barcelonából, hogy a Katalán Bank lezárta redőnyeit és egyuttal közleményt bocsátott ki, amelyben annak a reménynek ad kifejezést, hogy üzleti tevékenységét mielőbb folytathatja. A bank ötvenmilliós pezeta alaptőkével rendelkezik, legutóbbi mérlegkimutatása szerint cselekvő vagyona 420 millió, szenvedő vagyona pedig 370 millió pezeta volt.

Nemzeti zarándoklás indul Máriazellbe és Nürnbergbe

Budapest, julius 8.

Az elmult évben a világ minden részéből nemzeti zarándoklások keresték fel a magyar fővárost, hogy részt vegyenek azokon az ünnepségeken, amelyeket Szent Imre tiszteletére rendeztünk. A nemzetek látogatásait akarja most a magyar katholikus társadalom viszonozni, amikor országos nemzeti zarándoklással keresi fel Ausztria legnagyobb kegyhelyét, Máriazellt, majd folytatva utját, részt vesz a német katholikusok hetvenedik jubiláris nagygyülésén Nürnbergben, amely egyszersmind az árpádházi Szent Erzsébet jubileumi ünnepsége is lesz. A program szerint a magyar nemzeti zarándoklás augusztus 22-én ünnepélyes külsőségek között indul el Budapestről, első állomása Bécs lesz. Itt a zarándokok tisztelegnek az osztrák egyházfejedelem, Piffl biboros hecegérsek előtt.

A hires osztrák bucsujáró helyen a magyar nemzeti hivatalos zarándoklást ünnepélyesen fogadják, akik magukkal viszik a budapesti Szent Imre szobornak ezüstbe öntött mását, amelyet elhelyeznek a máriazelli templom kincstárában. Máriazellben a zarándokok több napig tartózkodnak és megtekintik annak környékét. Itt a zarándoklás két csoportra oszlik, az egyik visszatér Magyarországra, a másik pedig tovább folytatja utját s Nürnbergbe utazik, ahol augusztus 26-án kezdődik a német katholikusok 7-ik jubiláris nagygyülése, amely árpádházi Szent Erzsébet halála 700 éves emlékének jegyében folyik le.

Padlólakkok
speciális minőségben, magas fényü, a legszebb szinekben, olcsó árban kapható
STERN festéküzletben
Piac-utca 10 szám.
Bikával szemben. — Ugyanott biztoshatásu irtószert vásárolhat olcsón, poloska, svábbogár, patkányirtásra.

A Singer varrógépek
mégis a legjobbak!

Használt iskolakönyvekért a legmagasabb összeget fizeti
Hegedüs és Sándor könyv- és papirkereskedése Ferenc József-ut 34. szám

MENETJEGY IRODÁBAN
olcsó ellátási jegyet vehet
ERDŐBÉNYEFÜRDŐBE
Kitünő konyha. Gyönyörü kiránduló helyek. **Tánc!** Legkellemesebb hétvégi szórakozást nyujt Önnek fáradságos munkája után. — A MAV. Menetjegy irodában teljes felvilágositást nyer.

Irógép bérlet
olcsó havi dij mellett
HURAY Iparkamara épület
Verbőczy-u. 2. T.: 17-93

A V·I·G·S·Z·I·N·H·Á·Z·B·A·N

Előadások 7 és 9 órakor.

Debreceni Ujság-Vigszinház

Féláru jegy

váltására jogosit

1 személyrészére

a Vigszinház mozgó julius 9-i bármely előadására.

Ma

A zuhatag hőse

(A halálkomp)

cimü filmdrámát. A főszerepekben:

Barbara la Marr, Lon Chaney és Elmo Lincoln.

Az előadásokat katonazenekar kiséri

Féláron

nézhetik meg

olvasóink

a jegyszelvény beváltása ellenében.

Előadások 7 és 9 órakor.

Debreceni Ujság-Vigszinház

Féláru jegy

váltására jogosit

1 személyrészére

a Vigszinház mozgó julius 9-i bármely előadására.

A 7 órás előadások a Vigszinházban, a 9 órás előadások kedvező idő esetén a Kert moziban tartatnak meg.

(Ezekről ajánlatos még délelőtt gondoskodni.)

NYOLC NAP A „KIS MOSZKVA" HADÁLLÁSAIBAN

Szovjet filmszkeccs Európa felperzseléséről, tízmillió ember lemészárlásáról és a „vörös békéről"

Film, géptechnika és művészet a bolsevista propaganda szolgálatában — Mit láttam az osztrák kommunisták főhadiszállásán

IV.

Bécs, junius hó.

A Mayerhold Theater harmadik egyfelvonásosa tulajdonképen filmszkeccs, a legmüvészibb s legkifejezőbb filmszkeccs, amit valaha előadtak. A darabban a géptechnika és a film elmaradhatatlan kiegészitője a szinpadi részek. Ez a három kellék csodálatos harmóniában olvad össze és igazolja azokat, akik a jövő szinjátszását a film és a szinpad együttmüködésében látják.

Rendkivül figyelemreméltó a darab mondanivalója is. A szovjetorosz törekvések talán sehol sem nyilatkoztak meg jobban, mint ebben az egyfelvonásosban. Az előadás után az volt az érzésem, hogy kendőzés nélkül láttam meg a szovjet végcélját és a végcél elérésére tervbevett eszközöket. A hangsuly inkább az eszközökön van, mert eddig sokan ugy tudták, hogy Szovjetoroszország pacifista állam, amely csak a maga védelmére tart fenn bizonyos számu fegyveres erőt. A darab ezt a legélénkebben cáfolja és olyan brutális erővel mutat rá a vörös országut jövőbe veszö szakaszaira, hogy az ember gondolkodóba esik: vajjon tényleg az „emberiség felszabaditásáról", vagy a legvéresebb kolonizálást is felülmuló imperialista törekvésről van-e szó. A kérdésről a darab tartalmának ismerete után az olvasó maga is dönthet.

Az előadás megkezdése előtt egy munkáskülsejü fiatalember bekonferálja a darab cimét és a szerző nevét. Az egyfelvonásost Matjev Leonid irta. A cime röviden: „Béke". Szin: a szovjethadsereg vezérkari főnökének szobája az 1950-ben elkövetkező háboru idején. A háttérben rádióvevő- és adó-készülékek, telehorok (képátvitel felvevésére szolgáló készülékek), hangszórók, mikrofonok és telefonok vannak felszerelve. Minden készülék előtt egy müszaki tiszt ül a szovjethadsereg jellegzetes formaruhájában. Az előtérben hatalmas asztal, rajta kiteritett térkép, amelyet a vezérkari főnök épen tanulmányoz.

Az előadás megkezdésének pillanatában az egyik rádiófelvevő készülék hangszórójából harctéri jelentések hangzanak:

A hetedik mandzsuriai gyalogshadosztály elérte a franciák előretolt hadállásait.

Az első tüzérdivizió 140 kilométerről lövi Páris erődvonalát.

Most megszólal a másik hangszóró, amely a délfrancia frontról közvetiti a jelentéseket.

A hangzavar egyre nagyobb lesz. Egyik hangszóróból gépfegyvertüz, ágyudörgés, halálsikoly hangzik. Tisztek jönnek-mennek, jelentéseket hoznak és jelentéseket visznek. A vezérkari főnök hidegen intézkedik.

A tizedik hadsereg gáztámadást intéz az egyesült angol-olasz-francia vadászhadtest ellen. Gáztámadás után hetven zászlóalj szuronytámadásba megy át.

Belép egy magasabb rangu tüzértiszt. Feszesen tiszteleg és jelenti, hogy a nehéztüzérség lőtávolban van Páris előtt. Parancsot kér, hogy lövesse-e a várost.

A vezérkari főnök egyetlen szóval felel:

— Lővetni!

A tüzértiszt megjegyzi, hogy a müemlékeket talán kimélni lehetne.

A válasz rideg és elutasitó:

— Mindent lövetni!

A tüzértiszt elsápad és még egy ellenvetést tesz:

— Vezér! A Tuilleriak, a Notre Dame...

— Osztályparancsnok! Még egy szó és főbelövetem.

Nem telik bele két perc, irtózatos ágyudörgést közvetitenek a hangszórók. A következő pillanatban a telehor fémlapja is megelevenedik és filmszerüen pereg rajta a Páris bombázásának minden jelenete. Az összhang lenyügöző. A hangszórók bömbölése és az egymást követő véres képek százszázalékban megmutatják a jövő háboruját. A pozdorjává hulló királyi paloták omlásának robajába halálsikoly, gránáttüz, gépfegyverkattogás, repülőgépberregés vegyül. Emberek szakadnak százfelé, koponyák locsannak szét.

Hirtelen felpattan az ajtó és bevágódik rajta egy rongyos asszony. A vezérkari főnök elé veti magát és elkezd könyörögni:

— Vezér! Add vissza a fiamat! Ne kergesd a halálba. Tiz millió embert már megöltél, legyen elég, ne kivánj többet. Nézd, Európa romokban hever, folyamokban ömlik a vér, vess már véget a gyilkolásnak...

A vezérkari főnök int két katonának, hogy vezessék el az asszonyt, aki azonban nem akar menni és amikor látja, hogy hiába beszél, az asztalról lekap egy revolvert és a vezérkari főnökre fogja. Mielőtt azonban elsülhetné, az egyik katona hátulról lelövi.

A vezérkari főnök arcmozdulás nélkül, szenvedélytelenül átlép az asszony holttestén és telefonon tüzbe küld 101 hadosztályt. Kisvártatva megérkezik a jelentés, hogy a támadás 1800 kilométer hosszu fronton megkezdődött.

A telehor fémlapján ujból mozogni kezdenek a képek. Az Eiffel-torony a levegőbe repül, a Notre Dame templomának már csak a romjai vannak meg. Páris utcáin mongol lovasok száguldanak, Róma fölött 21 repülő-ezred kering és a Szent Péter templomot bombázza. A város ég, a lakosság fejvesztetten menekül.

Ujabb szuronyroham. Az egyik hangszóró orditja, hogy hatszázezer ember gáztámadásra indult a Nizza—Marseille közti frontszakaszon.

Az ütközet mindenütt irtózatos erővel tombol. Egyik orosz-mongol roham a másikat követi. A középeurópai nagyhatalmak hadseregei meginognak. Páni futásba fog millió és millió ember. Európa elveszett. A hangszórók lassan elnémulnak, csak a telehor fémlapján peregnek tovább a képek:

Egy meztelen vörös óriás lépked a többezer kilométer hosszu csatatéren. Amerre elhalad, uj városok támadnak a nyomában, kisüt a vörös nap és „boldog béke" derül az uj Európára.

Röviden ez a darab tartalma. Elénk bizonyiték arra, hogy a vörös rém nem riad vissza a legvéresebb háborutól sem, ha arról van szó, hogy a keresztény kulturát elpusztitsa.

Bognár József.

Berenguer volt diktátort a segoviai erődítménybe zárták

Madrid, julius 8.

Berenguer tábornokot, a királyság volt miniszterelnökét és Primo de Rivera utódját a diktatúrában, akit a köztársasági kormány vád alá helyezett és letartóztatott, a madridi katonai fogházból a segoviai erődítménybe szállitották, amely már évszázadokkal ezelőtt államfogház volt. Itt marad fogságban Berenguer tábornok mindaddig, amig a nemzetgyülés véglegesen dönt arról, bünvádi eljárást indit-e a volt diktátor ellen, vagy sem. Berenguer ellen a fővád az, hogy ő volt az oka az 1921-ben Marokkóban szenvedett sulyos spanyol vereségnek.

Husz vagon nyersanyag elégett egy osztrák gumigyárban

Bécs, julius 8.

Tegnap este a Wimpassing gumigyár V. számu műhelyében tüz ütött ki, amely az épület padlását, valamint az I. és II. emeletet teljesen elhamvasztotta. A két emeleten mintegy 20 vagon nyersanyag volt beraktározva. A tüz valószinüen a fából épült felvonóban keletkezett.

Terjessze a Debreceni Ujságot

Strand melltartók,

csipőfüzők, egészségügyi haskötők orvosi rendeletre legolcsóbb árban szerezhetők be

Kiss Béláné

Füző üzemében, Kossuth-utca 59. sz.

Ezüst retikülök bélelését, kesztyük javitását, tisztitását, festését vállalom.

A vasárnapi tüzoltó ünnepélyek

Hirt adtunk már róla, hogy Debrecen sz. kir. város tüzoltófőparancsnoksága a hajduvármegyei tüzoltó szövetség felkérésére julius 12-én, vasárnap kerületi és vármegyei tüzoltó versenyt rendez a tüzoltólaktanya udvarán, amelyre az érdeklődőket szivesen látja. A csapatok részint szombaton este, részint pedig vasárnap reggel érkeznek meg, a gyülekezés a vasuti állomás előtti téren lesz, innen indul el a menet. Elől tógás diákok mennek nagy botokkal, fejszékkel és villákkal, maguk huzván tecskendőjüket éppen ugy, mint ahogy a diák tüzoltóság 200 évvel ezelőtt a tüzesethez kivonult, előttük az Egyetértés zenekara halad. A tógás diák-tüzoltók után a tüzoltóság lófogatu szerei vonulnak fel, amik már nemsokára a muzeumba kerülnek, a lófogatu szerek után a modern autószerek, majd a kerületi tüzoltó tanfolyam hallgatói, utánuk a versenycsapatok és pedig a berettyóujfalui, békésszentandrási, sátoraljaujhelyi, törökszentmiklósi, ujfehértói, egyeki, hajdúhadházi, hajduszováti, hajdudorogi, hajdusámsoni, józsai, mikepércsi, püspökladányi és téglási önkéntes tüzoltóság csapatai.

A menet a Piac-utcán megy végig és befordul a Kossuth-utcába, a szinház előtt a katholikusok kiválnak és istentiszteltre a katholikus templomba vonulnak a Batthyány-utcán át, a protestánsok pedig a Kossuth-utcai templomba, ahol részükre külön istentiszteletet tart Uray Sándor ref. lelkész, a debreceni tüzoltóság lelkésze.

Julius 13-án a Hortobágyra rándulnak ki az ország minden részéből összesereglett tüzoltótisztek, kedden, julius 14-én pedig a kerületi tüzoltótanfolyam hallgatói vizsgáznak a tüzoltó laktanya udvarán, hogy tanubizonyságot tegyenek róla: nem hiába keresték fel ismereteik gyarapitása végett a debreceni tüzoltóságot. Az érdeklődőket a tanfolyam záróvizsgájára is szivesen látja a tüzoltófőparancsnokság.

Debrecenben még hasonló tüzoltóünnepély nem volt, annak rendezésében részt vesz a tüzoltóság tisztikara, akiknek a legénység is nagy segitségére van.

A tüzoltó-ünnepélyen résztvevők névsorát a vasárnapi számunkban fogjuk közölni.

Szenvedélyes vita a soproni evangélikus egyházmegyében

a reverzálist adó vegyesházasok egyházi temetésének megtagadásáról

Sopron, julius 8.

A soproni alsó evangélikus egyházmegye ezévi rendes közgyülését most tartotta meg a csornai járásban lévő Szilsárkány községben, amelyen Hérints Lajos farádi esperes, dr. Ajkay Béla kormányfőtanácsos és még számosan, az egyházközségek képviseletében összesen kétszázan jelentek meg.

Érdekes kérdésben terjesztette elő a számvitelőszék jelentését Mikolás Kálmán szilsárkányi evangélikus lelkész. Határozati javaslata, melyet ugyszólván már az egyházmegye minden egyházközsége elfogadott, ugy szólt, hogy mindazokat az evangélikusokat, akik vegyes házasságot kötnek és reverzálist adnak, az egyház közösitse ki magából, az ilyen párokat ne eskesse össze, sőt elhalálozásuk esetén evangélikus pap temetést részükre ne adhasson.

Kifogásolják, hogy a házasulandó evangélikus ifjuság nagy része nem a saját vallásán levő, hanem más vallásu leány vagy fiatalember felé orientálódik és egyre gyakoribb jelenség, hogy reverálist adnak.

Már-már ugy látszott, hogy az előadói javaslat egyhangu elfogadásra talál, midőn két egyházközség felügyelője a legélénkebben tiltakozott a javaslatnak ilyen értelemben való határozattá emelése ellen, indokul hozván fel, hogy Sopron megyében igen sok községben annyira szórványosan élnek az evangélikusok, hogy valósággal kényszerülve vannak vegyes házasságot kötni.

Felszólalásuk nyomán igen heves vita támadt. Gyarmathy Dénes rábaszentandrási evangélikus lelkész, a javaslat inditványozója, minden erejével védeni igyekezett a javaslatot.

A közgyülés azonban ujabb tárgyalás és megfontolás céljából kiadta az előkészitő bizottságnak s addig ez ügyben semmilyen irányu döntést nem hoznak.

Felgyujtotta az apósa házát, mert a biztositásból akarta rendezni adósságait

A fiatal férj bosszuja apósa ellen

Kaposvár, julius 8.

A kaposvári kir. törvényszék fogházába bekisérték tegnap Kämpf Sebestyén 23 éves asztalos ujvárfalvai lakost, aki bosszuból apósának házát felgyujtotta.

Kämpf Sebestyén az év április 10-én feleségül vette Simon József vármegyei utkaparó leányát és junius elejéig közös háztartásban éltek. Az após azonban megelégelte Kämpf tétlenségét és felszólitotta, hogy feleségével együtt menjenek el, mert ő tovább nem tartja őket. Ebből lett aztán a nagy bosszu, amelyet apósa ellen forralt a fiatal férj. Mult hó 28-án Kämpf feleségével együtt Ujvárfalváról Szabásra mentek. Ekkor határozta el Kämf, hogy felgyujtja apósa házát. Éjszakának idején Alsósegesdre szaladt a szőlőkön keresztül és apósa házának lépcsőfeljárójánál égő taplót helyezett el, majd visszaszaladt Szabásra és lefeküdt.

Simon József és felesége körülbelül 12 óra után vették észre a tüzet, de akkor már a lakóház és a pajtatető is égett. A falu népe igyekezett eloltani a tüzet és igy csak a két tető, 3 métermázsa szemes tengeri, mélikas, deszkakaptár és szerszámok égtek el. A kár körülbelül 550 pengő.

A csendőrségi nyomozás során kihallgatták Kämpf Sebestyént, aki először konokul tagadott, majd bevallotta, hogy bosszuból ő gyujtotta fel apósa házát.

A központi fütéshez továbbra is lehet kokszot használni

A belügyminiszter rendeletet intézett a városokhoz és közölte, hogy a jövőben a központi fütőtestek üzembentartásánál is csak magyar szenet szabad alkalmazni. Debrecenben meglehetős meglepetést keltett ez a rendelet, mert hiszen itt az összes városi bérházak fütőtesteit gázgyári kokszszal fütötték, amelyet tudvalevőleg külföldi szénből készitenek.

A rendeletet tanulmányozás végett kiadták a világitási vállalatnak, ahonnan vitéz Szegedi Gyula főmérnök jelentette, hogy a központi fütőtesteknél továbbra is alkalmazni kell a városi kokszot, mert a gázgyárnak nagy érdekei füződnek hozzá, hogy a városi kokszot felhasználják.

A város ezért felterjesztéssel fordul a belügyminiszterhez és kérni fogja a rendelet végrehajtása alól való felmentését.

Butorozott

szobát keres? Olvassa el lapunk apróhirdetési rovatát.

Balaton

Türkisz vagy? Smaragd vagy? Tán
opál, tüzverő? . . .
Fürdik habjaidban vihar, kósza felhő.
Köntösödön ragyog szivárványos
mennyboltl,
Ezüst záport szór rád a vándor teli
hold.

Napsugár özönben tükröd szikrázva ég,
Hermelin palásttal szenderit el a jég.
Tihany a koronád, uralkodsz, mint
király,
Zsongó fodraidon röpköd ezer sirály.

Örvényes a mélyed, titokzatos, félő:
Magyar éjtszakánkban minden kincset
érő.
A mi tengerünk vagy: erő és szabadság,
Jövő, szent Igéret, duzzadó vitorlád.

GY. CZIKLE VALÉRIA.

Egy óra alatt Amerikába!

A legnagyobb gyorsaság, amelyet eddig jármü elért, óránként 575 kilométer. A sportrepülők gyorsasági rekordja ez és másodpercenként 160 méteres iramot jelent, tehát a hangterjedési sebességének már a felét. A rendes közlekedési repülőgépeknek a sebessége körülbelül 150 óra-kilométer, mert ezeknek nem gyorsasági rekordok fölállitása a főcéljuk, hanem embereknek és hasznos terhek-nek" biztos szállitása.

A gyorsasági rekordnak emlitésreméltó fokozása a mai tipusu gépekkel nemigen ártható, legalább is nem a földfelülethez közel. Mert ugyanaz az erő, amelyet a repülőgépeket lebegésben tartja, a légellenállás, egyuttal a röp-gyorsaság fokozásának legnagyobb akadálya és csakhamar legyőzhetetlenné válik. Ha valamely repülőgép sebességét megduplázzuk, akkor e bizonyos utvonal átrepülése négyszer annyi üzemanyagot és nyolcszor akkora lóerőteljesitményt követel. Ha tehát a gyorsasági teljesitményeket tovább akarják fokozni, akkor a légellenállást kell valahogy csökkenteni. Ilyen kisebb eredményeket a repülőgép alakjának konstrukciós megjavitásával lehet majd még elérni, valamint a Diesel (nyersolaj)-motorok alkalmazásának tökéletesitésével. De lényeges gyorsaságfokozásokhoz ezeken az utakon nem lehet eljutni.

De a légellenállás nemcsak a röpgyorsasággal emelkedik, hanem a levegő sürüségétől is függ, viszont ez az utóbbi a magassággal rohamosan csökken. 5500 méter magasban már csak félakkora, mint itt lent, 11 kilométernél negyedannyi és 16 kilométer magasságban a földfelület fölöttinek már csak egy nyolcada. A számitás mutatja, hogy a Piaccard tanár által elért 16—17 kilométer magassági rétegnek 8—10-szer higabb levegőjében ugyanazzal a motorral dupla gyorsaságot lehet kifejteni és amellett csak fel annyi benzin kell valamely utvonal átrepüléséhez. — Abban a 33 kilométer magasságban pedig, amelyet utasnélküli és önmüködően jegyző müszerekkel felszerelt kutató ballonok eddig elértek, a gyorsaság már négyszer akkora és a szükséges üzemanyag csak negyedannyi lenne, mint manapság.

Érthető tehát, ha a technikusok olyan gépek szerkezetén fáradoznak, amelyek minél magasabban tudnak repülni.

Ezeknek a törekvéseknek azonban különféle nagy technikai nehézségekkel kell megküzdeniök. A hig felső rétegekben a levegőnek nemcsak az ellenállása csekélyebb, hanem a felhajtóereje is. De a feladat nem tulságosan nehéz, mert a felhajtóerő nemcsak a légsürüségtől függ, hanem annál erősebb, minél nagyobb a röpgyorsaság. A légcsavarnak sokkal erősebbnek és ellentállóbbnak kell lennie, mint eddig, mert ahhoz, hogy a felső higlevegőjü rétegekben is elég huzóerőt feithessen ki, sokkal gyorsabban kell forognia, mint a föld közelében. Továbbá a motornak elég égési oxigént kell biztositani, mert külön rendszabályok nélkül lóerőteljesitménye már 5000 méter magasban felére csökken.

Ezen a téren már készülődnek is a dessaui Junkers-müvek, ahol már annyi sok meglepő technikai ujitást dolgoztak ki. A „német tudomány segitő egyesületének" támogatásával hosszas előmunkálatok és kutatások után olyan repülőgépet épitenek, a melyeknek mozgási eleme a 12.000 méter magas régió lesz, ahol a szakkörök becslése szerint körülbelül 800 kilométeres óránkénti sebességet ér majd el. A motort a külső levegőtől légmentesen el akarják zárni és első terv szerint egy kompresszor fogja a légkörből szivni és süriteni számára a szükséges égési oxigént. A kormányzás a légmentesen elzárt és fütött vezetőkabinból történik. A légzési levegővel való ellátás technikájának amugy is sok évi multja van már a buvárhajók Piccard tanárnak s társának az elzárt aluminium gondolában való utazása is mutatja, hogy Piccard tanár számitásai és várhgy Piccard tanár számitásai és várakzásai megvalósultak az 50—60 fokos hideg ellen.

Mindez sokat igérő kezdet a jövő sztratoszféra-közlekedéshez, amely azt jelenti, hogy az Atlanti óceánt 24 óránál is kevesebb idő alatt lehet majd átszelni. Ha a technika egyszer majd megalkotja a rakétarepülőgépet, akkor egy óráig fog tartani. Ez óránként 7000 kilométernek felel meg. De a Junkers-gép ezer óra-kilométere alighanem előbb lesz valóság, mint a rakétarepülőgép. A Junkers-müvek világhirneve biztositéka annak, hogy a lehetségesnek elismert és nyilvánosság előtt kitüzött célt hamarosan el fogja érni.

KICSI HASZON, NAGY FORGALOM

Egy hét alatt ötezer ember fordul meg a debreceni zsibvásáron, ahol minden elképzelhető használt tárgyat meg lehet találni

Panaszkodnak a pénzhiányra és fillérekért odaadják az árukat

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

Szerdán és szombaton tartják meg Debrecenben a zsibvásárokat, amelyek jellemzően a mostani nehéz gazdasági viszonyokra óriási tömegeket mozgatnak meg. A nehéz helyzet legelső sorban a kisegzisztenciákat, a munkásokat, segéd nélkül dolgozó javitó iparosokat sujtja, akik ha munkanélkül maradnak, már kenyér nélkül vannak és rákényszerülnek a nélkülözhető használati tárgyaiknak az eladására, hogy az igy szerzett kis összegen a betevő falatot meg tudják szerezni. Nem biztos jövedelem forrás ez sem, mert alig vásárol valaki, de meg hamar is elfogy a ház körül található holmi. Rendszerint az asszonyok árulnak itt, mert az emberek munka után járnak, vagy pedig ha dolgoznak is, nem tudnak annyit keresni, amennyi a család ellátásához szükséges és az asszonyoknak kell élelmeseknek lenni.

Az életösztön ereje

Ha végigsétál az ember a zsibvásártér sivár homokteknőjében, ahol kétszeres erővel tüzel a nap, amit egyetlen árnyékfolt sem enyhit és megfigyeli az arcokat és a tárgyakat, az emberi sors mélységei tárulnak fel előtte. Csak az ujságiró és az iró, aki komoly felelősséggel és a társadalom összeségének a szempontjából bonco'gatja a sorsokat, tudja kiolvasni és megmagyarázni ennek a tömegnek sajátos lelkületét. A polgári életet élő emberek egy meghatározott körben élve elképzelhetetlennek tartják az életet, ha nem előre haladnak, hanem alacsonyabb társadalmi osztályba sülyednek és százszor inkább gondolnak az öngyilkosságra, mint arra a szégyenre, ami az ilyeneknek a közfelfogás részéről kijár.

Az élet rácáfolt erre az emberi gyengeségre és megmutatta, hogy egyes beteges elfajulásoktól és érzékenységektől eltekintve az életösztön még az éhség és rongyok között is diadalmas erővel él és a társadalmi nagyépességü álszégyenfoltja nem tudja megölni az életet.

Az utóbbi évek elproletárizálódási folyamata nagyon sok biztos megélhetésü családot taszitott a mindennapi nélkülözésekbe, akiknek már rendes ruhájuk sincs, amelyben az utcára menjenek és mégis ragaszkodnak az élethez, „mert az élet nagy és szent dolog", amihez ragaszkodni éhségen és szégyenen keresztül is ugyanannyira öröm, mint kötelesség.

A szél felénk sodort egy néhány szófoszlányt, amit két lerongyolódott ember eitett el:

— Gyere, menjünk haza!

— Miért nem megyünk egyenesen, miért akarsz a város alatt nagyot kerülni?

— Mert nem akarok végigmenni a városon.

És elindultak körül a város alatt, mert szégyelték lerongyolódott voltukat.

Koporsón kivül minden található

Ha legjellemzőbben akarjuk összefoglalni a zsibvásár lényegét, akkor némi korrigálással azt mondhatjuk, hogy a „bölcsőtől a koporsóig" minden kapható, amit egyszeri használat után még használni lehet. Mivel „használt koporsót" nem igen árulnak, a kifejezés csak képletesen értendő.

Mivel az engedéllyel árusitók és a saját dolgaikat eladók külön-külön árulnak, az első pillantásra látszik, hogy mig az engedélyesek, tehát iparszerü zsibárusok száma a multhoz képest megfogyott, addig a saját dolgaikat árulók száma hihetetlenül megnövekedett és egy-egy alkalommal több mint kétezren vannak.

Mig a rendes árusok csak egy-egy meghatározott dolgot árulnak, addig az alkalmi eladóknál a legkülönbözőbb tárgyak kerülnek egymás mellé, ócska ruha, aranyóra, rozsdás lakat, Pesti Hirlap regény és kenyér héj egy gyékényen. Másik helyen meg paraszt csizmát árulnak együtt két elegáns fürdődresszel.

A sürü tömegben tolongó közönség alig-alig vásárol és ha valaki valamilyen összeget kimond, legyen rá elkészülve, hogy odaadják neki, még ha négyszer annyira tartják is az árát, mert nem várhatnak a következő vásárnapig, amikor már ma sincs mit enni.

A régi uraság vége

A kaotikus zavarban, ahol a legkülönbözőbb csoportositásokban láthatjuk a különböző rendeltetésü dolgokat, néha olyan jellemző egymásmellettiségben tünnek fel a tárgyak, hogy irónak sem kell lenni, máris az élet regényes történetét olvashatjuk ki belőlük.

— Kopott zsákdarabon, ami a homokon kirakodó pultnak számit egy cilinder, szürke pincs, pezsgős üvegek és egy revolvertok fekszik.

Véletlenül is kerülhettek egymás mellé, de az ember nem szabadulhat attól a gondolattól, hogy a ponyvára került dolgok mögött egy regényes élet szomoru tanulsága rejtőzik.

Tavaszi divatkorzón elegáns szürke pincesel, lóversenyeken és főispáni beiktatásokon cilinderrel, színésznő szerelmekkel és pezsgős vacsorákkal eltöltött idők után talán sor került a revolverre is. Talán... Ki tudja? Talán más fordulatot vett az élet és a revolver, értékesebb voltánál fogva előbb került piacra?

Az is lehet, hogy a házmesterné ajándékba kapta a használatból kikerült dolgokat, de az is lehet, hogy maga a tulajdonos küldte a vásárra.

Akárhogy van, annyi tény, hogy itt vannak egy más világból való tárgyak.

Kicsi haszon, nagy forgalom

Az egyik legalapvetőbb kereskedelmi elv, amit azonban sokszor nem látunk érvényesülni az életben, mert az emberek mindig többet akarnak tudni a százados tapasztalatoknál.

A zsibvásári frissitő árusok, mivel szegény emberek között árultak, nem tehettek mást, minthogy a „kicsi haszon, nagy forgalom" elvére helyezkedtek és amint a gyakorlat mutatja, nem jártak rosszul. Szinte meglepődik az ember, amikor egy nagy pohár (2 dl.) jegelt szódavizet 4 fillért és egy nagy pohár jeges vizzel készitett málnaszörpöt szintén 4 fillérért adnak. De van is ám forgalom, egy-egy asztalnál ketten is alig győzik kiszolgálni a szomjas embereket, akik csak igy birják ki a tikkasztó hőséget.

Ez az elv az egész vonalon érvényesül, ami pedig már baj, mert a zsibvásári dolgok egészen más természetüek, mint a frissitők. Itt nagyon látszik a pénzhiány és végső szükségben potomáron kelnek el az áruk, ahol nemhogy haszonról, hanem veszteségről kell beszélni.

Külön standok

Külön csoportok is alakulnak a vásáron belül. Ilyen például a használt kerékpárok csoportja, ahol 40 pengőtől 120 pengőig áruljak a jobb-rozszabb gépeket. Nagy érdeklődés van a galambok és nyulak között is, ahol különösen a fiatal gyerekek csinálnak üzletet. Minden felelősség nélkül 60 fillértől 2 pengőig adják a galambokat darabonként, mig a hasas nyulakért 3—4 pengőt kérnek.

A toll iránt nincs érdeklődés, pedig az is sok van. Alig kél el belőle valami.

Butorok is vannak. Egy asszony butorát, amely egy nagy szekrényből, két ágyból és két éjjeli asztalból áll 30 pengőért veszik meg. Sirva válik meg tőle.

Nincs kereslet az egyéb áruknál, kályháknál, tüzhelyeknél sem és délben szomoruan pakkolnak össze, ismét kevesebb lett egy reménységgel.

(kd.)

Vasárnap két államtitkár jelenlétében felnyitják a Báthoryak nyirbátori kriptáját

Meg akarják állapitani, kik nyugosznak a sirboltban

Budapest, julius 8.

A Müemlékek Országos Bizottsága restaurálttatni akarja a nyirbátori református templomot, amely egyike a legszebb magyarországi müemlékeknek. A templomot még a Báthoryak épitették át református templommá, eredetileg katolikus templom volt. Különösen szépek a templomban lévő renaissance-stilusu intarziás padok, amelyek valaha kanonoki stallumok voltak. A templomban kripta is van, amelyet 1874-ben befalaztak, mert az 1874: XIV. t. c., az egészségügyi törvény, megtiltotta a további használatát. Ezt a kriptát — amelybe minden valószinüség szerint a Báthoryak temetkeztek, — most fel akarják nyitni, hogy pontosan megállapitsák, kik fekszenek benne. A helybeli hagyományok alapján ugy tudják, hogy a kriptában az ott eltemetett egyénekre vonatkozó feliratok és emlékek vannak, amelyek a befalazás előtt még láthatók voltak. Amennyiben a felnyitáskor ezekre az emlékekre nem tudnának ráakadni, antropológiai vizsgálatnak vetik alá a csontokat és igy állapitják meg, hogy tényleg a Báthoryak fekszenek-e ott?

A Müemlékek Országos Bizottsága megbizásából julius 10-én leutazik Nyirbátorba Meller István müegyetemi tanár, aki felnyittatja a kriptát és julius 12-én, vasárnap délelőtt tiz órakor az erre a célra leutazott bizottságnak bemutatja. A bizottság tagjai lesznek: Petri Pál dr. államtitkár, Kertész K. Róbert államtitkár, Varju Elemér udvari tanácsos, a Nemzeti Muzeum történeti osztályának igazgatója és mások. A bizottság a kripta megtekintése után a helyszinen megbeszéli a restaurálás módozatait és lehetőségeit. Arról van szó, hogy amennyiben az állam magára vállalná a nagyfontosságu müemlék becsével biró templom restaurálását, abban az esetben cserébe a már fent emlitett renaissance-padok a Nemzeti Muzeumba kerülnének.

Ugyanakkor a bizottságnak előterjesztést tesz Kálnoky Bedő Sándor képviselő, hogy az ugyancsak Nyirbátorban levő gótikus stilusu régi minoritatemplomot is restaurálják, mert ez is értékes müemlék és különösen értékes finommüvü barokk oltára.

Tanulólány

lapunk könyvnyomdájában felvételik. József kir. herceg-utca 16. sz. Jelentkezni reggel 8—12-ig. d. u. 2—6-ig.

Kiszolgálásunk nyujtja Önnek

MENYASSZONYI KELENGYE
100 év óta főcikk
Kardos Lászlónál...

a szakértő biztonságát!

A sulyos gazdasági helyzet hatása a vadász sportra

Debrecenben hatszáz vadász ember volt, de az idén egyharmadrészük még a vadászjegyét sem tudja kiváltani a drágaság miatt

Ha a Hoover-féle moratóriumterv a legaktuálisabb eseménye a világnak. Haladékot adnak az adósságok visszafizetésére egy teljes esztendeig. Olyan dolog ez, amit már évekkel ezelőtt kivántak nemcsak Magyarországon, hanem széles e világon. Különösen a kereskedők körében kelt most legutóbb szárnyra az a meggyőződés, hogy a kereskedelmi életben is elkelne egy kis Hoover-terv és moratórium. Felesleges lövebben kitérni a mai kereskedelmi válságra, hiszen foglalkoztunk azzal lapunk hasábjain már számtalan esetben. Ezuttal mégis szükségesnek tartjuk, hogy szóvá tegyünk néhány különleges dolgot, amelyről a Debreceni Ujság —Hajdufőld munkatársa több helyről szerzett információ alapján tájékozódott. A lőpor és fegyverkereskedésről van szó.

A vadászati szezon már julius elsején megkezdődött. A vadászok kacsáznának, ha volna kacsa. A nagy szárazság azonban még a kacsákat is kipusztitotta és igy Nimródék üres kézzel kénytelenek hazatérni a vadászatról. — Augusztus elsején a foglyászás kezdődik, ami valamivel nagyobb reményeket kelt a vadászok szivében. A főszezon szeptember 15-én kezdődik, amikor a nyulak veszedelme veszi kezdetét. Juliusban és augusztusban minden jó vadász átvizsgálja a Lancasterét. Sajnos, ma már nem telik uj fegyverre. Hogy miért nem, arra a következőkben térünk ki:

A vadászat, ami a háboru előtt még uri passzió volt, ma már valósággal fényüzés. A fegyver anynyiba kerül, hogy azért az árért három plusz egy lámpás rádiókészüléket is lehetne vásárolni. Sajnos, a magyar gyártmányu vadászfegyverek még meglehetősen gyenge minőségüek s ennek ellenére sokkal drágábbak, mint a külföldi, pl. belga gyártmányok, pedig ezeknél csak a vám is tekintélyes összeget tesz ki. A magyar vadászfegyver ára 390 pengő, ezzel szemben a hatalmas vámmal megrótt belga puska ára alig haladja meg a 300 pengőt, a minőség tekintetében pedig az utóbbi össze sem hasonlitható a magyar gyártmánnyal. Az ilyen drágaság mellett nem lehet csodálkozni, hogy a városunkban lakó, mintegy hatszáz vadász egyharmadrésze kénytelen letenni a fegyvert, mert a mai sulyos gazdasági helyzetben még a vadászjegyét sem tudja kiváltani.

Nem is gondolná a laikus ember, amikor egy-egy vadat vásárol, hogy mennyibe kerül ennek az elejtése. Egy kiló lőpor ára ma 28 pengő, a sörét körülbelül két pengő. Ha jó a vadász, olcsó a vad, de ha rossz a Nimród, akkor inkább érdemes az üzletben megvásárolni a vadat. A fegyverekre nézve már évekkel ezelőtt tárgyalások folytak a külföldi államokkal, hogy a vámot mérsékeljék. Igéreteket mindig kaptak a kereskedők, de a várvavárt tényleges eredmény még ma sincsen meg. Megtörténik, hogy ha az ember egy Flaubert-pisztolyt akar vásárolni, aminek az értéke tulajdonképen huszonkét pengő volna, itt Debrecenben csaknem másfélszáz pengőt kell kiadnia érte. Ezt a rendkivül magas vám okozza. Egy Flaubert-pisztoly vámja Bécsből száz aranykorona, ami kereksámban 116 pengőnek felel meg. Ehhez járul még a tizenöt százalékos fényüzési és forgalmi adó, adó, ami 138 pengőre drágitja az árut.

A lőpor és fegyverkereskedők azt már nagynehezen elérték, hogy az eddigitől ellentétben ma már havonta kétszer kapnak lőport és ennélfogva a forgalomban is valamelyes javulás várható. Az kellene azonban, hogy elsősorban a vámrendszeren változtassanak, mert a mai körülmények között lehetetlenség, hogy megéljen a fegyverkereskedő. A hazai gyártmányok meglehetősen silányak és sokkal drágábbak, mint a külföldiek. Ebben nincs is kereslet. Viszont a külföldi áruknál a hasznot felemészti a vám és az adó, amelyet könyörtelenül be kell fizetnie a kereskedőnek. Most azt remélik a fegyverkereskedők, hogy a Hoover-terv elfogadása esetén a kereskedelmi életben is, különösképen a vámmal kapcsolatban lényeges javulás következik be.

(Gr. B. L.)

Ujból megsürgeti a város a szegény betegek gyógyszerellátási költségének felemelését

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

Debrecen város vezetősége felterjesztéssel fordult a népjóléti miniszterhez és a gyógyszerellátási költségek felemelését kérte, miután a miniszter által adott összegből nem tudták fedezni a szegények gyógyszerellátási költsé-A miniszter a felterjesztésre most válaszolt és közölte, hogy a kérelmet nem teljesitheti, mert szerinte a hónap végén még maradvány is mutatkozik.

A városi számvevőség kimutatta, hogy a miniszter tévedésben van, a maradvány látszólagos, ténylegesen azonban minden hónapban nagy deficit mutatkozik.

Ezért most a polgármester intézkedésére a város ujabb felterjesztésben fogja kérni, hogy a szegények gyógyszer ellátási költségét mielőbb emeljék fel.

Keltetőgépek, müanyák
Bészler Lajosnál
a Csonkatorony mellett

Jönnek a tikkasztó meleg napok:

vegye 23.— pengőért
pehelykönnyü bourettöltönyeinket

vagy
vegye 11.80 pengőért
könnyü jopé-kabátjainkat

Közvetlen a Bika-szálló épületében

és vegye itt fel nem sorolható sok más könnyü nyár ruházati cikkeinke, melyekből óriási választékot találhat a

MAGYAR RUHAIPAR
Magyarország egyik legnagyobb
férfi- és fiuruhaáruházában.

Hirek

1931 julius 9 (csütörtök)

Prot.: Lukrécia. Kath.: Veronika.

—

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Megváltó" Piac-u. 18. — „Aranyegyszarvu" Kossuth-u. 8. — „Magyar korona" Péterfia utca 10. — „Arany János" Csapó-u. 66. — „Szt. Háromság" Homokkert.

—

IDŐJÓSLÁS

Hazánkban tegnap 33—35 fok Celsiusig emelkedett a hőmérséklet. Délután egyre élénkebbé vált a déli szél és a Dunántul felől felhőzet is vonult fel. Ennek következtében az éjszaka rendkivül meleg volt. Az Alföldön még 25 fok Celsius alá sem ment le a hőmérséklet. Reggel azután betört a hüvös óceáni levegő a Dunántulra, 8—10 fokos lehülést hozva. Csapadék ma délelőttig még sehol sem volt.

Budapesten 8-án délben a hőmérséklet 21 fok Celsius, a tengerszintre átszámitott légnyomás pedig 757 milliméter.

Várható időjárás a következő 24 órára: Szeles, változékony idő, az Alföldre is kiterjeszkedő hőcsökkenés, sokhelyütt esők (zivatarok).

—

— **Debreceni cimer Kálvin János szülőházán.** Nyoyonbon tudvalevőleg emléktáblával jelölték meg Kálvin János szülőházát, amelyen elhelyezték az összes református egyházak emblémáit. A magyar református egyháznak nem volt ilyen cimere, ezért a konvent Debrecentől kérte, hogy a debreceni cimer használatát engedje meg a ref. egyháznak. A város a kérelmet teljesitette is. Most a református konvent meleghangu leiratot intézett dr. Vásáry István polgármesterhez, akinek megköszönte, hogy engedélyezte a cimerhasználatot.

— **Nem nyitnak uj utat az Epreskertben.** Az Epreskerti környékének lakosai tudvalevőleg azt kérték a várostól, hogy nyissa meg ujból azt az utat, amelyet a repülőtér létesitése miatt elzártak. A müszaki osztály megvizsgálta a helyzetet és megállapitotta, hogy az utat közbiztonsági okokból nem lehet megnyitni. De nem lehet teljesiteni a lakosságnak azt a másik kérelmét sem, hogy a repülőtér nyugati oldalán létesitsenek másik utat, mert ez esetben a vidéki szekerek a vámházak megkerülésével jöhetnének be Debrecenbe.

— **A DEAC sporttelephez vezető ut elnevezése.** Hankiss János egyetemi tanár és több egyetemi professzor beadványban kérték a várost, hogy a DEAC sporttelephez vezető utat Beöthy Zsolt róI, a nagy magyar irodalomtörténészről nevezzék el. A polgármesteri értekezleten most foglalkoztak ezzel a kérelemmel, de megállapitották, hogy az uj városi térképen ez az ut már Sétakert utnak van feltüntetve. Igy nem volna célszerü, — hogy már a térkép megjelenésekor azonnal átkeresztelnék az utcaneveket. Ezzel a kérdéssel egyelőre nem foglalkoznak.

Kedvezményes strandfürdőjegy szelvény a Debreceni Ujság olvasóinak

Debrecen város magyar társadalma kimondhatatlan örömmel fogadta a „Debreceni Ujság—Hajdufőld" fürdési kedvezményét, melynek eredményeként vasárnap óta minden nap nagyon sokan mutatták be a Margit-strandfürdő pénztáránál a kedvezményt biztositó szelvényeiket. A szelvények, amelyek mindig csak arra a napra érvényesek, amelyik napon az ujságban megjelennek, pontos dátummal vannak ellátva s ezt a szelvénnyel együtt kell bemutatni.

Minden lappéldányban egy felnőtt- s egy gyermekjegy-kedvezményt nyujtó szelvény van. Ezeknek ellenében a Margit-strandfürdő pénztára a hatvan filléres felnőtt-jegyet negyvennégy fillérért, mig a harminc filléres gyermekjegyet huszonkét fillérért adja.

— **Ezerötszáz pengőbe kerül egy villámháritó felszerelése.** A méntelep parancsnoksága kérte a várostól, hogy a várható nyári zivatarokra tekintettel szereltessen fel villámháritót a méntelep épületére. A város megállapitotta, hogy egy villámháritó ezerötszáz pengőbe kerül és ezért nem teljesitette a kérelmet.

—

DICSÉRET

A mennyasszony apja: Ezt a palack bort még a leányom születése alkalmával tettem félre.

Vendég: Olyan, mint a nektár. Akárki megmondhatja, hogy valódi jó régi óbor.

—

— **Konzerválják az egri várban kiásott templomromokat.** Egerből jelentik: Az egri várkutatás változatlan tempóval halad előre. Most fáradoznak a beomlott, vagy omlófélben lévő termek és folvosók javitásán. Az ásatások eredményének megóvása érdekében halaszthatatlannak mutatkozik a kiásott romok konzerválása. A kiásott Árpádkori templom maradványainak konzerválása már megkezdődött.

— **A mexikói elnök fiai nem tanulnak tovább Amerikában.** Londonból táviratozzák: Az ardmorei (Oklahoma) esküdtszéki tárgyalás, amelyen felmentették Emilio Rubiónak, Mexikó elnöke unokaöccsének gyilkosát, mindjobban felháborítja a mexikói közvéleményt. Ortéz Rubio elnök utasitotta az Egyesült Államokban tanuló két fiát, hogy haladéktalanul hagyják ott egyetemüket és folytassák tanulmányaikat Kanadában. Az ifju Rubio és a másik áldozat szülei Oklama állam ellen egymillió dollárra rugó kártérítési pert inditottak.

— **Felhivjuk olvasóink figyelmét, miszerint bármilyen dolgát (lakás, vásárlás, utlevélügy stb.) szerény dijazás ellenében elintézhetik Budapesten anélkül, hogy személyesen felutazna s igy megtakaritható az utikölséget. Cim a kiadóban.**

— **Frontharcosok figyelmébe.** A Frontharcos Daloscsoport felkéri tagjait, hogy julius 10-én, pénteken este 10 órakor Darabos-utca 16. szám alatt tartandó próbán okvetlen megjelenni sziveskedjenek.

— **Kerékpárjait** átzsirozza, szakszerüen javitja mindenféle alkatrészeket bel- és külföldi gummikat raktáron tartok, azonnal be is helyezem. Nagy István müszerész, Széchenyi-utca 6.

— **Spritiszta gratuláció a halottaknak.** „Inditványozom, hogy az egyesület közgyülése testületileg gratuláljon az utolsó évben elhunyt tagjainak", — ezt a merész dolgot mondta Mr. F. T. Blake, az angol spritiszták egyesületének most megtartott évi közgyülésén. Az elnök felsorolta s piritiszták száz halottját, köztük Conan Doyle-t. „Ezek a szerencsés tagtársaink már átköltöztek a szellemek világába és az örök életbe, — mondta az elnök — elérték a legnagyobb boldogságot. A szellemek világából megbecsülhetetlen értékü utmutatásokat küldenek nekünk és ezért egyrészt gratulálnunk kell nekik, másrészt meg kell köszönnünk értékes tulvilági munkásságukat". A közgyülés egyhanguan gratulált és köszöntet szavazott a halottaknak.

— **Széles lakk öv 78 fill. Reform nadrág 98 fill. Schweici sapka 98 fillér a Csipkeáruházban Kossuth-utca 4.**

— **A szovjet istentagadással párositja a mezőgazdaságot.** Londoni jelentés szerint a szovjetkormány a parasztság meggyökeresedett vallásos érzésének ellensulyozására elrendelte az istentagadó cellák kötelező alakitását a kollektiv gazdaságokban. A cellák eröteljes ateista propagandát lesznek hivatva folytatni a környékbeli lakosság körében. A cellák jelszava: „Mit ér a kollektiv mezőgazdaság az istentelenség nélkül!" A kollektiv mezőgazdaság ugyan az eredmények szerint eddig nem ért sokat, de az istentelenség ezen bizonyára semmit sem fog segiteni.

— **Tanulókat,** gyakorlott segédlányokat felvesz: Laborfalvy divatszalon, Debrecen, Rákóczi-utca 41. szám.

— **Nehéz székelésben szenvedők,** akiknek az agyvértódulás, a fejfájás és szivdobogás, az emésztési zavarok és különösen a végbélbajok teszik az életet nehézzé, igyanak reggel és este egynegyed pohár természetes **„Ferenc József** keserüvizet. Klinikai vezető orvosok igazolják, hogy a **Ferenc József** viz mütétek előtti és utáni időszakokban is nagyértékü hashajtónak bizonyul. A **Ferenc József** keserüviz gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben kapható.

— **Csökkentek a létfentartási költségek.** Junius havában egy szerény igényü 5 tagu család heti ellátásának a költsége 8—13 százalékkal csökkent. A szakszervezeti tanács kimutatása szerint május végén 73.09 pengő volt szükséges egy család heti ellátására, junius végére ez az összeg 72.99 pengőre mérséklődött. Az olcsóbbodás főleg a ruházkodásnál mutatkozik, mig az élelmiszerszükségletnél az idényárak következtében 0.58 százalékos drágulás mutatkozik. Egy pengőért ma annyit lehet vásárolni, mint békében 67.7 fillérért.

— **Végetért a kéthetes kerületi karnagyképző.** Hirt adtunk annak idején, hogy a debreceni Daloskerület junius 22-től julius 8-ig vidéken az első daloskarnagyképzőt megrendezte. Tegnap délután volt a befejező ünnepség, melyen a végzett 18 hallgatón kivül dr. Benkő Géza és P. Nagy Zoltán tanfolyam elnökök és a tanfolyam előadói: Forray István, Szabó Emil, Szigethy Gyula, dr. Simkó Gyula, B. Szücs Ferenc és vitéz Makláry Lajos is résztvettek. A tanfolyam a legfényesebb sikerrel végződött. A bizottság egyértelmü megállapitása szerint a hallgatók rendkivül nagy szorgalommal és ambicióval dolgoztak és jó felkészültséggel indulnak jövő hivatásuk elé. Most folyik a tanfolyam anyagának és tapasztalatainak feldolgozása, melynek alapján a jövő évben az Országos Szövetség az összes kerületekbe megrendezi a karnagyképző tanfolyamokat. Este társasvacsora volt, melyen több felköszöntő hangzott el s mely után egy jól végzett munka tudatával, szellemiekben és lélekben gazdagodva tért mindenki a szükebb hazájába. Meg kell röviden emliteni, hogy a hallgatók a tanfolyam alatt 11 helybeli dalárdát látogattak meg s a zeneiskola igazgatóságának rendezésében Höchtl Margit, Buza Gábor, Eisler Mihály és Szabó Emil tanárok, továbbá Weiszmann Ági és Bessenyei Böske növendékek a klasszikus zeneirodalom legszebb gyengyeiből, a hallgatók részére egy magas szinvonalu házi hangversenyt rendeztek. A tanfolyamot végzett hallgatók névsora: Balogh Antal Törökszentmiklós, Bede Kálmán Hajdusámson, Bertók Béla Mátészalka, Benőcs József Kisvárda, Borbás János Mátészalka, Cséke Zoltán Debrecen, Hadházy Sándor Derecske, Hajdu Gyula Földes, Hajdu Gusztáv Fehérgyarmat, Iványi Antal Hajduszoboszló, Losonczy Géza Debrecen, Pávay József Hajdudorog, Pozsár Gyula Téglás, Roósz Márton Debrecen, Szabó Károly Debrecen, Thury Bernát Balmazujváros, Tóth János Hajdunánás és ifj. Vass András Debrecen.

— **Piros rózsa — kék nefeleits, Springer boltját el ne felejsd, levélpapir ujdonságok, friss fényképészeti filmek és lemezek Springernél.** Tankönyvek, külföldi bélyegek állandó vétele és eladása.

— **Zongoraórákat ad** és csoportos magyar nóta tanitást is vállal igen jutányos áron zongoratanárnő. Cim a kiadóban.

GEBAUER
TEMETKEZESI VALLALAT
KOSSUTH-UTCA 2.
TELEFON NAPPAL 103. ÉJJEL 50

— **Néhai Kuncz Aladár nyerte a Helikon nagydijat.** Marosvásárhelyről jelentik: Marosvécsi Helikon irói társasága báró Kemény János által kitüzött harmincezer lejes irodalmi dijat Kuncz Aladár „Fekete kolostor" cimü regényének itélte oda. A nemrég elhunyt kiváló irónak még életében megmondták irótársai, hogy ő fogja megkapni a dijat, mire Kuncz kijelentette, hogy az összegre nem reflektál, ellenben kéri, hogy csatolják hozzá az irodalomtörténeti rávamunka dijához. A társaság ugy is döntött s ezzel eleget tett az elhunyt akaratának. Egy másik 10 ezer lejes dijat Berde Mária Földindulás cimü regénye nyerte el. Az Erdélyi Helikon uj szerktsztője dr. Lakatos Imre kolozsvári publicista lett.

Halálozás

Szabó József ny. katonai nyilvántartó f. hó 7-én életének 67-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 9-én délután 4 órakor a közrendészeti kórháznál (Ujvárosi ut) a ref .egyház szertartása szerinti gyászima után a Szent Anna-utcai temetőbe. — A temetést a Dankó temetkezési vállalat rendezi.

— **Furfangos szerecsenek.** Newyorkból jelentik: Három néger fegyenc szökött meg nemrég Montgomery (Alabama-állam) börtönéből. A börtönfelügyelők szokás szerint vérebekkel kezdték nyomozni a szökevényeket. A kutyák az első nyomok megszaglása után heves tüsszenésbe kezdtek és nem voltak hajlandók a szimatolást folytatni. A furfangos négerek ugyanis az étkezdéből ellopott paprikát vizben feloldották s az oldattal bőségesen leöntötték lábnyomaikat. A börtönigazgatóság most törölte a paprikát a fegyencek élelmezéséből.

—

EGYÜTTÉRZÉS

— Az igazat megvallva, én azért nősültem, hogy résztvevő kebelre találjak.
— Fogadja részvétemet!

—

— **Számos női bajnál** a természetes „Ferenc József" keserüviz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez.

— Siessen kihasználni az egységes harisnyaárakat. 98 fill. és 1.48 csodaszép áru, kitünő minőség. Csipkeáruház, Kossuth-utca 4. szám.

— **Gazdátlan repülőgépet találtak jégmezőn.** Párisból jelentik: Chanonix fölött hétfőn délután rejtélyes leletre akadtak az Óriáscsucsra igyekvő turisták. A jégmezőn egy teljesen sértetlen repülőgépet találtak utasok nélkül s a gép körül vérnyomokat fedzetek fel. Ugylátszik, hogy a repülőgép leszállásra kényszerült és megsebesült utasai nekiidultak a völgynek. Miután az utóbbi napokban sehol sem jelentkeztek eltévedt pilóták, attól tartanak, hogy a rejtélyes repülőgép utasai odavesztek a jégmezőkön.

— **Ha nyaralni megy,** tanuljon idegen nyelveket. Német, francia, angolra leggyorsabban és legolcsóbban megtanit Helen Sociaty Miklós-utca 8. Ugyanott forditások leggyorsabban eszközöltetnek.

SZINHÁZ MOZI

Jó erőkből fogja megszervezni Kardoss Géza uj társulatát

A távozó szinészek és akik jönnek

A debreceni Csokonai szinház társulata még nem kezdte meg ugyan a szervezkedést, azonban máris hirek hallatszanak arról, hogy a jövő szezonban a régi társulatból alig néhányan maradnak Debrecenben. Az ittmaradók neve még nem ismeretes, mert a direktor végleges megállapodást senkivel sem kötött, azonban azoknak a névsora, akik távoznak, már körülbelül ismeretessé vált. Nagy sajnálattal veszik tudomásul a szinház jóbarátai, hogy a jövő esztendőben nem lesz itt Sándor Jenő, a szinház kitünő és nagyképességü igazgatóhelyettese. Ugyszólván teljesen kicserélődik az egész operette társulat. Timár Ila, Erényi Böske, Barna Ancy, Horváth Lucy, Pallay Manci megválnak a társulattól. Elmegy Antók Ferenc és Ungár István, a két kitünő bonvivánt, Misoga László, Erdödy Kálmán, Mészáros Béla, és Szabó Imre.

Kardoss Géza szinigazgató uj erőket akar helyükre hozni és igy többek között már is emlegetik a szegedi szinház primadonnáját, Patkós Irmát és a szegedi bonvivánt Sziklayt. Az uj társulat összeállitása még körvonalaiban sem bontakozott ki, de Kardoss Géza a távozó régi erőket, legalább is velük egyenértékü művészekkel akarja pótolni, maga is tisztában van azzal, hogy a rákövetkező nehéz szezont csak jó társulattal lehet végigjátszani.

A Csokonai szinház társulata különben jelenleg Egerben és Ózdon játszik. Egerben bizony igen gyenge a szezon, azonban az ózdi gyár tisztviselői kara és munkássága most is szeretettel karolta fel a debreceni szinészeket.

Levonás nélkül kiadja a város Kardoss Gézának az augusztusi szubvenciót

Kardoss Géza, a Csokonai szinház igazgatója beadvánnyal fordult a városhoz és kérte, hogy az augusztus 1-én esedékes szubvenció részletét utalja ki, miután a társulat szervezkedésénél erre a pénzre szüksége van.

A tanácsi értekezleten megállapitást nyert, hogy Kardoss Géza tartozása több ugyan, mint az egész évi szubvenció, azonban a közgyülés elrendelte, hogy az augusztusi részletet levonások nélkül kell folyósitani a direktornak. A polgármester ezt a kérelmet teljesitette is, csupán ahoz nem járult hozzá, hogy az augusztusi részletet már most, julius elején kiadják.

—

Ma este Sugár Gyula szinművész énekel az Angol Királynőben

A debreceniek régi kedves ismerőse Sugár Gyula, a Csokonai-szinház volt kitünő bonvivánja, aki most ismét Debrecenbe érkezett. Sugár Gyula ma, julius 9-én este az Angol Királynő kerthelyiségében magyar dalokat énekel Rácz Jancsi cigányprimás zenekarának kisérete mellett. A dalestély iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg, mert Sugár Gyulát s annak értékes előadóművészetét mindenkor kedvelte és méltányolta a debreceni uriközönség. Régi tisztelői most arra készülnek, hogy tömeges megjelenésükkel is kifejezést adnak a művész iránti szeretetüknek. A kerti hangversenyre a belépés teljesen dijtalan.

—

Kert-mozi

VIGSZINHÁZ
TELEFON 14-71

Az előadásokat katonazenekar kiséri!
Ma 7 és 9 órakor:
BARBARA LA MAR,
LON CHANEY és
ELMO LINCOLN főszereplésével
A ZUHATAG HŐSE
(A halálkomp)
Izgalmas filmdráma 8 felvonásban.
Ezt megelőzi:
Pulykaháboru
bohózat 2 felvonásban.
A 7 órás előadás a Vigszinházban, a 9 órás előadás kedvező idő esetén a KERT-MOZIBAN.

ANYAKÖNYVI HIREK

Házasság: Svéd Jakab cipészsegéd — Rattenberg Malvin.

Születések: Mittelmayer János honv. főhadnagy, fiu János; Csapó István gazdálkodó, fiu Sándor; Harsányi István boltiszolga, leány Katalin; Friedmann Dávid kereskedő, leány Verona; Kecskés Gábor, leány Katalin és 1 törvénytelen ujszülött.

Halálozások: Neuhauser Lajos r. kath. 70 éves, Oláh Károly u. 2.; Szabó József ref. 67 éves, Kishegyesi-ut 24.

—

— **Cserkész ingek,** uti kazetták, hátizsákok, fürdőruhák jutányos áron. Fürdőcipők gyári árban lesznek kiárusitva. Antalfy Gyula sportüzletében.

— **Ügyvédi hir.** Dr Szalay Károly ügyvéd junius elsején nyitotta meg ügyvédi irodáját a Szent Anna-utca 12 .szám alatt, a városi bérpalota földszintjén.

KÖNYVESHÁZ

Magyarország fürdőinek, ásványvizeinek, üdülőhelyeinek ismertetése

(Kiadja az Országos Balneologiai Egyesült. Ára 50 fillér.

Az egyesület igazgató tanácsának megbizásából Frank Miklós dr., Kunszt János dr., Rausch Zoltán dr. állitották össze a hat ives szép füzetet, amelyhez Vámossy Zoltán dr. egyetemi tanár, az Országos balneológiai egyesület elnöke irt előszót. A munka külön foglalkozik a Balaton fürdőivel és megállapitja, hogy „a Balatonvidékét egyenletes nyári hőmérséklete (átlagban 20 C°), a levegő fokozott páratartalma, a fülledt napok hiánya, a csekély mennyiségü nyári csapadék, a tartós szelek hiány és nagy tófelület visszatükrözése által erősitett tartós napsugárzás, a tóban való fürdéssel együtt különösen alkalmassá teszik üdülésre. Minden egészséges felnőttnek és gyermeknek előnyös a balatonmenti nyaralás. De nemcsak üditő, hanem kifejezett gyógyhatása is van a balatoni üdülésnek akkor, ha a természeti kincsnek gyógyitó erejét a cél szolgálatába állitjuk. Lezajlott betegségek folytán csökkent ellenállásu vagy betegségre hajlamos egyéneknél, de különösen gyermekeknél a balatoni üdülés kifejezett gyógyhatással jár". A képekkel is diszitett és térképekkel is ellátott érdekes, szép munkát ajánljuk olvasóink figyelmége.

Vigyázzon!

Ha azt akarja, hogy apróhirdetése 30 fillérért 2 napilapban jelenjen meg

Kossuth-utca 3. sz. I. em.

adja fel hirdetését.

NAGYSZALLODA
„IMPERIAL"
GRAND HOTEL
Budapest, VII., Rákóczi-ut 90.

1 perc a Keleti pályaudvartól.

Legmodernabb berendezésü elsőrangu családi szálloda. 152 szoba hideg-meleg folyóvizzel, központi fütéssel, telefonnal, elsőrendü olcsó étteremmel.

A lap igazolt előfizetői 20 százalék kedvezményben részesülnek

A Reichspost a magyar pénzügyi tranzakció sikeréről

Bécs, julius 8.

(Magyar Távirati Iroda.) A Reichspost budapesti tudósitójának jelentését közli a magyar pénzügyi tranzakcióról és többek között a következőket irja:

A Kreditanstalt afférje után Magyarország ellenségei különböző külföldi lapokban hireszteléseket terjesztettek azzal az átlátszó célzattal, hogy külföldi pénzügyi körökben aláássák a bizalmat Magyarországgal szemben Ehhez járultak még egyes ellenzéki jelöltek választási beszédei. Mindezek a manőverek azonban nem zavarták meg a mértékadó külföldi pénzügyi politikusok tisztánlátását és közvetlenül a választások befejezése után a magyar kincstári jegyek a külföldi pénzpiacokon azonnal elhelyezhetők voltak.

Ellopták egy kerékpárt és egy tanitónői oklevelet

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

Kósa Bálint Rugonfalvi-utca 5. szám alatti lakos tegnap délelőtt feljelentést tett a rendőrségen, hogy Csepel-gyártmányu kerékpárját az Országos Társadalombiztositó Intézet székháza elől ellopták.

Néhány órával később Kinzli Ilona okleveles debreceni tanitónő tett panaszt a rendőrségen, hogy valaki ellopta kézitáskáját, amelyben több apró holmin kivül benne volt a tanitói oklevele is.

A lopások ügyében a rendőrség a nyomozást megindította és a lopok utján felhivja a közönséget, hogy Kinzli Ilona nevére kiállitott tanitói oklevélre senki hitelt, vagy kölcsönt ne adjon.

Egy főkalauz szerencsétlensége a vonaton

(A Debreceni Ujság tudósitójától)

Sulyos szerencsétlenség érte tegnap délelőtt Gáspár János debreceni Máv. főkalauzt. Ohatpusztakócs állomásán leakart szállni a kalauzkocsiból. Amint megfogódzkodott a kocsiból kiálló vaslemezbe, elvesztette az egyensulyát és oly szerencsétlenül esett ki a kocsiból, hogy a lemez jobb gyürüsujjának két izét letépte. A sulyosan sérült főkalauzt a mentők beszállitották a debreceni klinikára, ahol ápolás alá vették.

Halálra gázolta a saját szekere

Szombathely, julius 8.

Németh István köszegi cipészmester fát szállitott haza az erdőről. Utközben egy meredek uton a szekér fékje felmondta a szolgálatot, megszaladt, a kerekek elkapták Némethet és maguk alá rántották. A szerencsétlen ember oly sulyos belső zuzódásokat szenvedett, hogy kórházbaszállitás közben meghalt.

Lakása ? kiadó ?

Egyszer kell csupán a napilapban meghirdetni, 10 szó 30 fillér. Hirdetés feladási helye: Kossuth-u 3. I. em.

Felfaltak egy pilótát az ausztráliai benszülöttek

London, julius 8.

Mint Melbourneből jelentik, az egyik ausztráliai pilóta az ausztráliai dzsungel fölött májusban lezuhant és azóta nyomtalanul eltünt.

Amint most a polinéziai Kanaka kannibál-törzs egy tagja előadta, a jelzett időben egy fehér ember sántikált be a falujukba, aki mint elmondotta, repülőgépével lezuhant. A benszülöttek a fehér embert azonnal megrohanták, agyonütötték és tolttestéből hatalmas lakomát csaptak.

Percenként háromszáz dollár tiszteletdijat kapott a nehézsulyu box világbajnok egy rádióelőadásért

London, julius 8.

Max Schmeling, a nehézsulyu boxolás világbajnoka, aki nemrég nagy győzelmet aratott az amerikai Stribling felett, az egyik amerikai rádióleadóállomáson tizenötperces rádióelőadást tartott, melyért 4500 dollárt, azaz percenként 300 dollár tiszteletdijat kapott. Ez az összeg rekordot jelent a rádióhonóráriumok terén.

TESTEDZES

Ujabb vesztegetési botrány pattant ki a második ligában

Budapest, julius 8.

Az Attila—Turul vesztegetési ügyben hozott határozathozatal a professzionista labdarugó alszövetségben a vesztegetési ügyek nem értek véget. Már az előbbi ügy tárgyalásai kapcsán célzás történt bizonyos Somogy-Maglódi, illetőleg Vácz—Maglódi ügyről. A Somogy—Maglódiak már akkor tiltakoztak az állitólagos gyanusitás ellen, amely a 0:3-ra álló mérkőzés 3:3 arányu végeredményére vonatkozott. Részben a Somogy vizsgálati kérelme, részben az Attila megbizottainak Maglódon felvett jegyzőkönyve alapján a professzionista labdarugószövetség fegyelmi bizottsága szerdán este kezdte ennek a két ujabb ügynek a tárgyalását.

—

Az Ujpest utban hazafelé

Mint ismeretes, Ujpest csapata délamerikai turáján a legnagyobb balsikerrel küzdött, ugyanis a fürgelábu délamerikaiak ellen minden mérkőzését elvesztette.

Ennek a nem várt sikertelenségnek a hatása alatt Ujpest vezetősége hazarendelte csapatát, nem akarván azt esetleges ujabb kudarcnak kitenni.

A messzeföldet járt ujpesti fiuk már, mint értesülünk, hajóra is szálltak, hogy mielőbb hazatérve, a megérdemelt pihenő után itthon készüljenek az augusztus végén ujraéledő futballkampányra.

—

DTE old-boy—Adóhivatali válogatott futballmérkőzés

A DTE old-boy csapata, amely az elmult hetekben két impozáns győzelmet aratott, szombaton délután 6 órakor a DTE nagyerdei pályáján ujabb mérkőzést játszik. Erre az alkalomra az eddigieknél erősebb ellenfelet kerestek és a választás az adóhivatal és az I. foku közigazgatási hatóság válogatott csapatára esett, amelynek a játékosai már tekintélyes játékerőt képviselnek.

A DTE old-boy csapata ezen a mérkőzésen beigazolhatja azt, hogy játékerő és eredményesség tekintetében az aktiv amatőr csapatokkal vetekesznek.

A mérkőzésen az old-boy veretlensége a nagy tét, aminek a megdöntésére az ellenfél nagyon fogadkozik.

Nyilt mérkőzés várható a szerencsésebb fél győzelmével.

Felhivás a DTE játékosaihoz. A komplet I. csapat vasárnap dél propaganda mérkőzést játszik Hajduszoboszlón, a HTE csapatával. Kérem a játékosokat, hogy a mai tréningen feltétlenül jelenjenek meg. Intéző.

—

Uszórekordok hitelesitése

Budapest, julius 8.

A Magyar Uszószövetség ma este tanácsülést tartott, amelynek során megvitatták a Magdeburg—Budapest és Ausztria-Magyarország hölgyuszó mérkőzéseit. A tanács a kitünően szereplő hölgycsapat tagjainak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Komjáthy Béla ügyv. alelnök a cseh—magyar vizipólómérkőzésről számolt be, majd hitelesitették a következő rekordokat:

Barány István dr. 400 m-es gyorsuszás. 5.13.4 mp. Eger, május 24. 5.00.6 mp. Budapest, május 30-án.

Lenkey Magda 100 m-es gyorsuszás. 1.12.6 mp. Eger, május 25-én, 1.09.8, Budapest, május 30-án.

200 m-es gyorsuszás 2.43.4 mp. Budapest, junius 7-én, Hild László UTE, 200 m-es melluszás 2.55.4 mp. Budapest május 30-án.

A fegyelmi bizottság itéletei ellen beadott felebbezésekkel foglalkozott a tanács.

RÁDIÓ

Budapest. Délelőtt 9.15: Hangverseny. Pál Ilonka (ének), Nánási Erzsi (zongora) és Singer Ibolyka (hegedü). Zongorán kisér: Polgár Tibor. 9.30: Hirek: 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Vizállásjelentés. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: A rádió házikvartettjének hangversenye. 12.25: Hirek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 2.45: Hirek. élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhirek. 4: Verbunkosok Bura Sándor és cigányzenekarának előadásában. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hirek. 5: „Balassa Bálint szerelme: Anna.“ Irta és felolvassa: Vándor Iván. 5.30: Másfélóra könnyü zene. Zenekari hangverseny Karnagy: Polgár Tibor. 7: Költemények és jelenetek. Előadják: Szabó Margit és Lehotay Árpád. 8: Népszinmürészletek Bodán Margit és Cselényi József előadásában, Horváth Gyula és cigányzenekarának kiséretével. 9.30: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hirek. — Majd: Wagner Richárd: „Az istenek alkonyata“ c. operájának gramofonon előadása.

Előfizetőinkhez !

A „DEBRECENI UJSÁG—HAJDUFÖLD“-et bármely kül- és belföldi nyaralóhelyre fennakadás nélkül küldi kiadóhivatalunk. Kérjük tehát mielőtt nyaralását megkezdi, sziveskedjék az alábbi szelvényt kivágni és **pontosan kitöltve** kiadóhivatalunknak megküldeni (Kossuth-u. 3. I.), vagy pedig a cimét a 1—41. telefonszámra közölni.

Kérem a „DEBRECENI UJSÁG—HAJDUFÖLD“-et, melyet eddig

.....

cimre kézbesitettek, ... hó ..... tól .....

hó ..... ig a következő cimre küldeni:

Név: .....

Uj cim: .....

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Késedelmes adós terhére a Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet Kossuth-u. 8. helyiségében f. hó 9-én délután 4 órakor közjegyző közbenjöttével ékszerek elárvereztetnek.

Eladó háza

van? 30 fillérbe kerül, hogy sok ezren tudomásul vegyék. — Hirdetését feladhatja: —

Kossuth-u. 3. I. e

HAJDUFÖLD KÖZGAZDASÁGA

Szerkeszti:
MEISSNER KÁROLY,
a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara titkára

Ezer német cég szövetkezik a hitelélet szanálására

Ötszázmilliós kezesség a Gold Disconto Banknak

Berlin, julius 7.

Luther dr., a Birodalmi Bank elnöke a ma este tartott sajtóértekezleten közölte, hogy levelet kapott, amelyet a mérvadó német gazdasági körök, a bankok, a nagyipar, a kereskedelmi és hajózási vállalatok képviseletében több, mint ezer német cég irt alá.

A levél tartalma lényegében az, hogy a gazdasági élet e körei a német Gold Disconto Banknak ötszázmillió birodalmi márka erejéig kezességet ajánljanak fel, ami által ez az intézet Németország igen jelentős hitelintézetévé válnék és főképpen ellensulyozhatja a külföldi hitelek elvonását Németországból. A megfelelő rendszabályokat a lehető leggyorsabban fogják végrehajtani. Ezzel az alapitással a normális hitelüzlet erős támaszt nyer. A Birodalmi Bank direktóriuma reméli, — mondotta Luther, — hogy ezáltal Németország iránt a bel- és külföldön jelentékenyen megerösödik a bizalom.

Kiváló a tiszavidéki buzák sikértartalma

A Réthy-laboratórium első idei vizsgálatának eredménye

Békéscsaba, julius 8.

Az idei buzák minősége minden tekintetben jobb, mint az 1930 évi termés volt. Az aratás az egész országban a legteljesebb erővel folyik s mindenfelől jó közepes termésre van kilátás. Itt-ott már próbacséplések is történtek, sőt a homokos vidéken — Kigyós, Apáca környékén — a malmok már uj buzát őrölnek és ezek lisztje is igen szép és jó kenyeret ad.

A tavalyi minőségi bajok is megszúntek. A Réthy Béla békéscsabai laboratorium malomchemiai osztályának buzavizsgálati kimutatása szerint a Csabakörkimutatása szerint a Csaba kör- 40 százalék között alakul, ellentétben a tavalyiakkal, mikor igen gyakori volt a 6—12 százalék sikértartalmu buza. Ezenfelül a sikér minősége is jó, rugalmas, kemény. Érdekes megállapitás, hogy a nagy hektoliter fajsuly nincs arányban a sikértartalommal és annak minőségével.

Az értéktőzsdék áremelkedése után a nyersanyagpiacokon is megkezdődött az árak javulása

Nagy feltünést és tőzsdei körökben sok izgalmat keltett az a hirtelen változás, — amelyet Hoover amerikai elnök — nemzetközi adósságrendező ajánlatának a hirére az európai értékpapirpiacokon egyaránt végbe ment. Még csak egyetlen hiradás jutott nyilvánosságra arról, hogy Amerika bizonyos feltételek mellett hajlandó egy évi mortóriumot adni az európai háborus adósság fizetésére, már is megindult a gyors áremelkedés a tőzsdéken és egyes jobb papirokban 50 százalékig menő árugrások is előfordultak. Ez a hirtelen hangulatváltozás és a jobb jövőbe vetett bizalomnak feltámadása nem korlátozódott csupán az értékpapirok piacára, hanem átterjedt az árutőzsdékre is. Ismeretes dolog, hogy a legfontosabb ipari és mezőgazdasági nyersanyagokban már több, mint egy éve tart az árak lemorzsolódása, hellyel-közel gyorsabb tempóju eséssel. A folytonos árcsökkenés nagyon megzavarta a világpiacok egyensuyát és ezért nagy szükség volt rá, hogy az árupiacokon is urrá legyen ujból a bizakodás és olyan árak alakuljanak ki, amelyek mellett érdemes termelni. Nemcsak a gabona és állatárak, de a gyapju, kávé és más nyerstermékek ára is igen jelentős mértékben visszaesett, azonkivül főleg a pénzpiacon és különösen a nemes fémekben fordultak elő nagyértékü árcsések. Köztdomásu, hogy például az ezüst ára olyan mély nivóra esett vissza, hogy száz év óta nem jegyeztek fel ilyen alacsony ezüstárat; a szintén nemes fém számba menő platina pedig elvesztette régebbi értékének a felét. A Hooverféle moratórium terve azután az árupiacokon épen olyan hirtelen meghozta a változást, mint az értékpapirtőzsdéken. Legkevésbbé a gabonapiacot érintette az árjavulás, amit azzal magyaráznak, hogy ugy Amerikában, mint Európában a legtöbb helyen már megindult az aratás és igy a szezonszerü kinálat a gabonában oly nagy, hogy nem alakulhatnak ki jobb árak. Azonkivül a termés is nagy átlagban véve elég jónak igérkezik és a behozatali országoknak valószinüleg jóval kisebb behozatalra lesz szükségük a saját készleteik pótlására, mint tavaly volt. Igaz, hogy nálunk a földmivelésügyi minisztérium legutóbbi jelentése szerint 4.7 millió mázsával kevesebb buzára lehet számitani, mint tavaly, ugy hogy a kivitelre aligha fog sor maradni, mivel rendes körülmények között 6 millió métermázsa körül szokott lenni a kivihető mennyiség. Az árak kialakulását azonban a magyarországi buzapiaci helyzet nem befolyásolja nagyon és a budapesti, de a vidéki árak is a világpiaci helyzettől függenek és a külföldi tőzsdék árnivója szerint alakulnak ki. A nagy amerikai pamuttőzsdéken már egészen más a helyzet, mint a gabonapiacon és a gyapot ára 20—25 százalékkal emelkedett. A kávé ára is körülbelül 15 százalékkal emelkedett. A nyerscukorban is szintén gyorsabb lett a már régebben megkezdődött áremelkedés és körülbelül 20 százalékra rug a rövid idő alatt történt árjavulás. A nyersanyagpiacon igen fontos szerepet játszik még a kaucsuk, amelynek az ára 10—15 százalékos emelkedés mutat. A széntőzsdéken hasonló fordulatot látunk. Megélénkült a kereslet a réz, cink, ólam és az ezüst iránt és az árak itt is több, mint 10 százalékkal emelkedtek.

Drágult a tengeri árfolyama a terménytőzsdén

A készáruvásáron a rozsból ma sem vol forgalom, a buzából is csak egészen kis tétel kelt el, mert még a mai zárlatnál sem voltak információi a kereskedelemnek arról, hogy holnap, vagy vasárnap jelenik-e meg a kormányrendelet. Az értesülések ebben a tekintetben ma is teljesen ellentétesek voltak, ugyhogy helyesebbnek tartották, ha a kenyérmagvakból nem kötnek üzletet.

Az uj árpa 25, a tengeri 20 fillérrel volt drágább. A határidöpiacon is 10 fillérrel emelkedtek a tengerijegyzések, ugy juliusra, mint augusztusra és szeptemberre. Kisebb fedezővásárlások idézték elö ezt az árjavulást, amelyet az esöhiánnyal okolnak meg.

A lisztárak nem változtak.

Eladások:

Buza: 150 q 78—79) 13.20 Miskolc, 900 q (79) 13.45 Fegyvernek.

Árpa: 100 q (uj) 15.00 pp, e. á.

Határidöüzlet:

Tengeri: juliusra 13.51, zárlat 13.53—55, augusztusra 13.45, 50, 53, 50, 45, 55, zárlat 13.55—56, szeptemberre 13.51, zárlat 13.60—62, májusra 11.68, 66, 65, 62, 68, 70, 62, 70, 73, zárlat 11.72—75

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

Buza: tiszai 77 kg 14.45—14.60, 78 kg 14.60—14.75, 79 kg 14.80—15.10, 80 kg 14.90—15.20, ftiszai 77 kg 14.15—14.50, 78 kg 14.30—14.45, 79 kg 14.50—14.70, 80 kg 14.60—14.75, jászs. 77 kg 14.15—14.30, 78 kg 14.30—14.45, 79 kg 14.50—14.70, 80 kg 14.60—14.75, dtuli 77 kg 13.90—14.05, 78 kg 14.05—14.20, 79 kg 14.30—14.50, 80 kg 14.40—14.60, pestv 77 kg 13.90—14.05, 78 kg 14.05—14.20, 79 kg 14.30—14.50, 80 kg 14.40—14.60, bácskai 77 kg 13.90—14.05, 78 kg 14.05—14.20, 79 kg 14.30—14.50, 80 kg 14.40—14.60.

Rozs: pestv. 13.55—13.75, egyéb rozs 13.55—13.75, tak árpa I. 16.50—17.00, tak. árpa II. 16.00—16.25, felsőm. sörárpa 18.50—21.00, egyéb sörárpa 18.50—21.00, uj árpa 17.50—18.00, repce 19.00—19.50, tiszai tengeri —.—, egyéb tengeri 13.00—14.00, zab I. 25.50—26.00 zab II. 25.00—25.50, korpa 12.50—12.75.

Budapesti és vidéki nagymalmok hivatalos bolettával és forgalmi adó nélkül: 0gg 31.50—32.00, 0g 30.50—31.00, 2-es 29.50—29.75, 4-es 28.50—29.00, 6-os 26.25—26.75, 7-es 21.50—22.00, 7 és háromnegyedes 19.00—20.00, 8-as 18.25—18.75, rozs 0-ás 30.00—30.50, rozs 1-es 29.00—29.50.

A termény és magpiac félhivatalos árjegyzései: Biborhere 31.50—33.00 lenmag 16—18.

—

Zürichi zárlat

Páris 20.21 és fél, London 2509.00, Newyork 515.70, Brüsszel 71.97, Milánó 27.01, Madrid 49.00, Amszterdam 207.65 Berlin 122.35, Bécs 72.54, Szófia 3.73 és fél, Prága 15.28 és egynegyed, Varsó 57.85, Budapest 90.10, Belgrád 9.11 és egynyolcad, Bukarest 3.07 és egynegyed.

—

Valutaárfolyamok

Angol font 28.82—27.97, Belga 79.70—80.10, Cseh korona 16.98—17.10, Dán korona 153.00—153.60, Dinár 10.04—10.12, Dollár 572.25—575.25, Francia frank 22.50—22.80, Holland forint 230.00—231.00, Lengyel zloty 63.85—64.25, Lei 3.40—3.44, Leva 4.12—4.18 Lira 29.95—30.25, Német márka 136.00—136.60, Norvégk orona 153.40—154.00 Osztrák schilling 80.50—80.90, Svájci frank 110.75—111.35, Svéd korona 153.50—154.10

—

Debreceni termény- és takarmányárak

Buza 12.—12.50 és a boletta, Rozs 10.—10.50 és a boletta, Árpa 13.50—14.00, Tengeri 14.—14.50 Zab 20.00, Lucerna 5.—6.50, Széna 5.—5.50, Bükköny 5.50, Szalma 1.10, Ó-krumpli 8.—12.00, Uj krumpli 7.—10.0 100 kilogramonként, Szarvasmarha kilónként 60—64 fillér, Veres borju kilónként 50—75 fillér.

—

A gazdák közös anyagbeszerzésének uj módja

Többször szó esett az utóbbi időben arról, hogy a termelés jövedelmezőségének a csökkenése miatt a gazdáknak olyan módon kell az áruikat beszerezniök, hogy a fölösleges költségeket kiküszöböljék és a beszerzésnél a lehető legkedvezőbb feltételeket biztositsák maguknak. A miskolci gazdák sikerrel próbálkoztak olyan akcióval, hogy összeáliva, az üzemanyagokat közösen szerezzék be és igy árengedményeket érjenek el és jobb fizetési feltételeket biztositsanak maguknak. Ez a közös beszerzés nem jár semmiféle különös költséggel és nem igényel semmiféle különös adminisztrálást és igy az árakban elérhető engedmények teljes mértékben a vásárló gazdák javát szolgálják. A kereskedők több helyütt aggodalommal nézték a gazdáknak ezt az üzemanyag beszerző akcióját, mert attól tartottak, hogy az ilyen rendszerü bevásárlás a kereskedelem kikapcsolásával fog járni. A gazdák azonban nem mondhattak le erről a beszerzési módról, mivel általánosságban nem lehet arra számitani, hogy a mezőgazdasági cikkek ára emelkedni fog és ezáltal a jövedelmezőség nagyobbodik.

Az Alsódunántuli Mezgazdasági Kamara most ugy módositotta a gazdák anyagbeszerzési akcióját, hogy abba belevonta a forgalmasabb helyeken müködő és eddig is szolidan dolgozó kereskedő cégeket. Az akció lebonyolitásának alapelveit a kereskedők és gazdák megbizottai közösen tisztázzák. Bizottság állapitja meg az egyes üzemanyagok fajtáját, minőségét és árát. Az akcióban résztvevő kereskedők kötelezettséget vállalnak, hogy a gazdák részére közvetitendő üzemanyagok eljuttatásánál betartják az intézőbizottság előirásait. Az üzletekben ki van téve a hitelesitett árjegyzék és hitelesitett minta minden anyagból. A kereskedők minden kedvező beszerzési forrást közölni tartoznak a bizottsággal, hogy a jobb beszerzés előnyeit minden gazda élvezhesse. A bevásárlás ilyen megszervezésének egyik legfőbb előnye az, hogy kiküszöböli az áringadozásokat. Az Alsódunántuli Kamara kimutatása szerint az áringadozás rézgálicnál több, mint 100 százalékos, raffiánál 25 százalék, a gabonazsáknál 50 százalék, kocsikenőcsnél 100 százalék volt, mielőtt a gazdák és a kereskedők közös anyagbeszerzése megindult. Azóta azonban a rézgálicnál az áringadozás kevesebb a 2 százaléknál, a raffiánál 2 százalék körül van, a gabonazsáknál 2.30 százalék és a kocsikenőcsnél 4.44 százalék. Látható tehát az áringadozás ujabban alig számottevő és a gazda ezért egészen biztosan kalkulálhat előre a pénzével, ha valamit vásárolni akar. A közös beszerzési akciót kiterjesztik a kisebb gazdaságokra is.

Vásárok jegyzéke

Julius 9-én: Edelény, Hajduhadház, Keszthely (sertésvásár nincs). Állatvásár: Mezőkövesd, Devecser (sertésvásár nincs).

Julius 10-én: Tiszaluc. Marha- és sertésvásár: Mezőberény.

Julius 11-én: Állatvásár: Hódmező vásárhely. Lóvásár: Mezőberény.

Junius 12-én: Alberti, Csépa Szőreg Állatvásár: Ráckeve. Kirakodóvásár: Hódmezővásárhely, Mezőberény.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig hétköznap 30 fillér, vasárnap 50 fillér és egyszerre két reggeli lapban jelenik meg.

Vastagabb betüvel szedett szavak duplán számittatnak. — Üzleti hirdetések másfelé alá esnek.

Levelezés

AROMÁS, zamatos kávét. Király üzletében vevő előtt pörkölik. Dégenfeld-tér 11.

Magánnyomozó iroda Attila tér 6. Vidéken is nyomoztat, informál, — megfigyel mindenféle ügyben. 4425

Csinos lány levelezne olyan feltétlen uriemberrel, akinek módjába van szegény lányt elvenni. — „Ha megszereti“ jeligére. V

Állást kereső nők

Háznál mosást, vasalást, esetleg bejárónői állást — főzéssel is vállalok. — Horváth Anna, Erzsébet utca 59. szám, 1. ajtó. 141

Ebédkihordást takarítást, mosást, vasalást, meszelést vállal özvegy asszony. — Címekért a kiadóba megyek.

Temetkezési vállalathoz ajánlkozik e szakmában jártas nő, mindenhez értek, — vidékre is. Kiss Katalin Balmazujváros, Andor ut 12. sz. 163

Betöltendő állás nőknek

Jobb megjelenésü leányt kisgyermekhez felveszek. Piac u. 56 Füszerüzlet 859

Bejáróné azonnal felvétetik. Ferenc József ut 63., ajtó 5. 874

Deutsches Fraulein suche ich für Nachmittag. Salgó ügyvéd, Ferenc József ut 43. 873

Betöltendő állás férfiaknak

Hölgyek és férfiak könnyen terjeszthető cikkek eladásához magas jövedelem mellett felvétetnek. Grosz, Piac u. 49. 201

10—12000 pengő tőke befektetéssel tekintélyes jövedelemre és vezető pozicióra tehet szert. Cim a kiadóhivatalban. 202

Törhetetlen szorgalmu oly feltétlen becsületes, fiatalabb tisztviselőt keresek, akinek megfelelés esetén biztost megélhetést, de legalább 400 pengő havi jövedelmet nyujthatok. Életleirásos ajánlatokat „Vasszorgalmu“ jeligére a kiadóba elsősorban oly uriemberektől kérek, — akiknek vagy nyugdijuk, vagy egy-két havi kitartásuk van. Előnyben részesitem azt, akinek autója, vagy motorkerékpárja van. 171

Levelezésben és peres ügyekben jártassággal biró lehetőleg nyugdijas tisztviselőt azonnali belépésre keresünk. Irásbeli ajánlatokat havi „50—60 pengő“ jeligére a kiadóba kérünk beadni. 858

Levelezésben és gépirásban jártas — nyugdijas tisztviselőt azonnali belépésre keresünk. Irásbeli ajánlatokat „Munkaképes“ jeligére a kiadóba kérem leadni. 854

Kiadó lakás

Kiadó szép udvari szoba fél konyhával julius 15-re Patay u. 4. 897

Kiadó 2 szobás mellékhelyiségekkel ellátott lakás — azonnalra. Timár 52 898

Kiadó 3 szobás parkettes, teljes komforttal ellátott lakás augusztus 1-re. — Timár 52. 899

Két utcai szoba mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadó. Mester u. 31. 204

Egy szoba, konyhás lakás — gyermektelen házaspárnak azonnal kiadó Arany János 29. 871

Szoba, fáskamara egy pár embernek, vagy nőnek kiadó. Wesselényi 93.

Kiadó Árpádtéren gyermektelennek egy kis szoba, konyha 20 pengőért. — Értekezni Vojth füszerkereskedővel, Árpádtér. 869

Négyszobás komfortos lakás külön kerttel kiadó. Szent Anna 29. 194

Kiadó 2 szoba, konyha és speiz azonnal a Félegyházi Tamás utca 21. sz. alatt 189

Ispotály utca 7. alatt utcai 2 szoba, előszoba, konyha és 1 szoba, konyha, speiz azonnal bérbeadó. 209

Kiadó egy nagy pinceszoba a Félegyházi Tamás u. 21. szám alatt. 190

Széchenyi ut 31. szám alatt uj épületben 1 szoba konyhás pincelakás kiadó Kertész ügyvéd, Teleki u. 102. 187

Kiadó két szoba, konyha, kamara jutányosan — augusztus 1-re. Kut u. 1. szám. 857

Négyszobás földszinti utcai lakás novemberre kiadó. Kossuth u. 39. Bővebbet hazmesternél. 861

Kiadó egy szobás, konyha, — kamrás lakások, villany, vizvezeték, mellékhelyiségekkel. Kassai 33. 665

Kétszobás lakás parkirozott udvarban kiadó. Lorántffy u. 13. 161

Kiadó 2 szoba, konyha, mellékhelyiségekkel augusztus 1-től. Vörösmarthy u. 5. 62

Négyszobás hallos uri lakás novemberre kiadó. Rákóczi u 4., I. em. balra. 24

A Nagy Árnyék utja

Irta: MARSCHALKÓ LAJOS

43

Odakint az utcán orditva nyargalt a rikkancsok hada.

— Esti Ujság! Rendkivüli kiadás!

A nap hőse Tábori volt. Az Esti Ujság rotációsai bömbölve zuditották ki magukból az ujabb és ujabb ujsághegyeket. A rendőrség vezetői nem tehettek mást, mint gratuláltak. Elismerték, hogy tábori lefőzte őket. A riporter kollégák, sápadtan az irigységtől, de szintén kénytelenek voltak megirni lapjaikban, hogy egyedül Táborinak köszönhető a gyilkos leleplezése.

A közönség szinte őrjöngve kapkodta szét a lapokat és szidta a rendőrséget, amely észre sem vette, hogy egymásután négy embert öltek meg a szeme láttára. Pedig, hogy valóban meggyilkolták őket, azt fényesen igazolta a délelőtt megtartott boncolás. Az exhumált halottak testében megtalálták ugyanazt a mérget, amelyet a Halmayéban fedeztek fel a szakértők.

Egyedül egy probléma volt, amit nem értett senki. Mit jelent az a térkép, amit Hétharsy grófnő képei alatt találtak. Utoljára még fellobbant a gyanu. Hátha mégis csak van valami köze a grófkisasszonynak ehhez a rejtélyes ügyhöz.

A rendőri riportereknek a főkapitányságon már csak Bieleket sikerült elcsipni. A szerencsétlent reggel ott lelték meg abban a szobában, ahova éjjel Tábori bezárta. Mikor megtudta, hogy mi történt, eszeveszett táncba kezdett a riportersereg előtt:

— Bielek gazdag lesz! Bielek aranytálból eszik fácánhust, arany serlegből iszik aranybort!

Az ujságirók nem mentek vele semmire.

XXXIV. FEJEZET.

Ezalatt Herta kék szalonjában, szemben a grófnővel és Táborival ott ült Williamsohn kapitány. Az angol ugy megváltozott, mintha kicserélték volna. Simára borotválta az arcát, uj ruhát huzott magára. Nem a tegnapi éjszakai réme volt már, hanem elegáns, hóditó külsejü gentlemann, akinek minden mozdulata elárulta az egykori katonát. Mögöttük Strasser kapitány huzódott meg egy fotell mélyében. Tóth Pista pedig magában csendesen átkozódva hallgatta az ánglius érthetetlen beszédét.

— Hosszu lesz, amit mondani fogok grófnő, — kezdte Williamsohn —, de megigértem, hogy mindent elmondok.

Herta bólintott:

— Higyje el kapitány ur, sokkal hosszabb volt kivárni azt az időt, amig valami magyarázatot kapunk arról, ami körülöttünk történt.

— A történet, — kezdte az angol —, tizenkét évvel ezelőttre nyulik vissza. Arra az időre, mikor a 14-ik indiai lovasezredet elvezényelték Mezopotámiába.

— A nagy háborunak legkülönösebb, legromantikusabb harctere volt ez. A világ minden nációja összekerült ezen a keskeny frontszakaszon. Török gyalogosok, tevés arab századok, német utászok, osztrák-magyar tüzérek álltak szemben szoknyás skót fiukkal, turbános indus gyalogsággal, ausztráliai vadászokkal és gyarmati lovas osztagokkal. Az ujságirók is sokat irtak akkoriban ezekről a harcokról, amelyek ott zajlottak le a Tigris és Eufrátes vidékén Kut el Amara és Bagdad birtokáért.

— Az első időkben, mi nekünk, angoloknak, meglehetősen rosszul ment. Thowsend generális expedicióját a törökök Kut el Amaránál körülkeritették, a várost elfogalták, a felmentő sereget pedig beleszoritották a mocsarakba. A kut el amarai katasztrófa rettenetes csorbát ejtett az angol presztizsen, amelyet minden áron vissza kellett állitani. Igy szervezték meg aztán a második expediciót, amelyet Maud generális vezetett előre a Tigris partjain. A végcél Bagdad volt. A kalifák aranyvárosa, Napkelet kapuja, amelynek kulcsát minden áron ki kellett csikarni a törökök kezéből.

— Körülbelül 1916. decemberében kezdődött meg a nagy felvonulás. Egy hónappal később pedig már veszettül tombolt a nagy harc az egész vonalon. Maud generális a Kalai Szinan hegységen át rohamozta Kut el Amarát, középen az indiai ezredek tüntettek, az arcvonal baloldalán pedig a lovasság próbált előre vergődni a Satt el Hai folvó mocsarai között.

— Tul a folyón már sötéten, kopáran hallgatott a Vörös Sivatag. Ennek a földrésznek legvadabb, legkietlenebb vidéke. Ez a sivatag a senki földje volt. Járhatatlan, süppedő homokján, vörös sziklái között nem volt hadsereg, amely előre juthatott volna. 1917. február másodikán az én századom azt a parancsot kapta, hogy keljen át a Satt el Hai folyón, nyomuljon be a sivatagba és amig további rendelkezés nem érkezik, maradjon ott, mint megfigyelő, nehogy a karaván felől valami meglepetés érje az Imam fronton foglalkoztatott csapatokat. Könnyen lehetett ugyanis arra számitani, hogy valami vakmerő török csoport a sivatagon at akar majd a támadók oldalába kerülni.

— Két napi fárasztó lovaglás után bent voltunk a sivatag közepén. Mondhatom, rettentő vidék volt ez. A homok alól éles, vörös sziklák meredeztek. A lándzsa hegyességü kövek véresre sebezték lovaink lábát, ugyhogy a szerencsétlen állatok nagyrésze már az első napon lesántult.

— A vezetőnk, egy Ibrahim nevü rosszképü arab fickó, azzal biztatott, hogy estére elérjük Sidi el Akkar sziklái, melyeknek aljában ott van a Nagy Árnyék Utja, ahol valami rozzant szikla kutban esetleg vizet is lehet találni. A sziklacsoport tetejéről pedig el lehet látni messze, a nagy karaván utra.

— Thompson hadnagy némi kétkedéssel fogadta az arab előadását:

— Én attól félek, Williamsohn, hogy ez a kutyahitü valamit forral magában. Ha velünk beszél, csupa alázatosság, de ha azt hiszi, hogy nem látjuk, olyan pillantásokkal méreget, amiből nem lehet kiolvasni semmi jót.

(Folyt. köv.)

Egy
szoba, konyha augusztus 1-re kiadó Teleki u. 5. 167

Kiadó
kis szoba 12 pengőért. Szécsényi ut 5. Értekezés 5-től. 82

Komfortos
pedánsan tiszta elegáns szobák földszinten kimondottan uri férfiaknak Svetits bérházban kiadó. Hegedüsné. 666

Egy
szoba, fél konyha azonnalra is kiadó. Pereces u. 21. sz. 884

Két
szoba, fürdőszoba, konyha stb. butorozva havi 60 P-ért kiadó. Apaffy u. 35. 890

Öt szoba,
hallos modern lakás — központban augusztus 1-re kiadó. Érdeklődni Lux gyógyszertárban, Piac utca 26. 787

Kétszobás
utcai lakás mellékhelyiségekkel augusztusra kiadó. Hajó utca 10. V5

Két
szoba, konyha, előszobás lakás kiadó. Csillag utca 70. 140

Három szoba,
előszoba, mellékhelyiségekkel száraz szép udvarban kiadó. Kölcsey 18. 199

Egy
szoba, konyha kiadó — augusztusra. Török Bálint 25., esetleg butorral. 197

Két
szoba, előszoba, konyha, spejz, uri lakás augusztus 1-ére kiadó Varga utca 41. 56

Szoba,
konyha, kamara kiadó Thaly Kálmán u. 4. 72

Utcai
pince lakás kiadó. Mester utca 29. 4690

Három
szobás, fürdőszobás, — komfortos utcai lakás, szép udvarban kiadó — augusztusra. Mester u. 29. sz. 10—12-ig, 4—6-ig. 4689

Háromszobás
lakás Batthyány 14. sz. alatt kiadó. 4703

Négyszobás
udvari modern komfortos lakás augusztus 1-re kiadó. Rákóczi 8. 131

3—5 szobás
modern II. emeleti lakás augusztus 1-re kiadó. — Piac 68. 2

Egy
szoba, kamarával kiadó gyermektelennek. József kir. herceg utca 50 725

Ötszobás
modern ház, kerttel és házmesterlakással kiadó novemberre. Tisztviselő telep, Bornemissza u. 6. Értekezni Villanytelepen, Aberle. 73

Egy
szoba, konyha, kamara, villanyvilágitással — augusztus egytől kiadó. Budai Ézsaiás utcából nyiló Tar utca 3. Kéki villa. Több rendbeli bu-

Egy szoba,
konyha julius 15-ére kiadó. Miklós u. 18. 176

Négyszobás
földszinti utcai uri lakás Kossuth u. 39. kiadó. — Bővebbet házmesternél 178

Butorozott szoba

Különbejáratu
szépen butorozott szoba magános urnak ágynemüvel 25 pengőért azonnal kiadó. Péterfia 53 sz. 69

Butorozott
1—2 szoba, szép nagy csendes kertben esetleg konyhával kiadó. Huszár utca 13. Széchenyi utca végén. 17

Püspöki
palotában, főposta mellett egy szépen butorozott nagy utcai szoba 1—2 személynek fürdőszoba és zongorahasználattal nagyon olcsón kiadó. III. kapu, II. e. 17 664

BUTOROZOTT
udvari kis szoba kiadó. Ispotály u. 13. sz.

Különbejáratu
két szoba butorral vagy anélkül egyenként is kiadó. Püspöki palota I em. 38. 150

Különbejáratu
tiszta, kényelmes butorozott szoba azonnal kiadó. Kossuth 60. Keresztépület. 180

Butorozott
szoba, csinos, tiszta, — olcsón kiadó. Ugyanott kvártély kapható. Késes utca 20. 203

Elegánsan
butorozott utcai szoba különbejárattal azonnal kiadó József kir. herceg utca 33. 865

Egy
utcai üres szoba, különbejáratu, magános nőnek, férfinak, pár embernek kiadó. Kölcsey u. 18. 198

Kiadó
szépen butorozott különbejáratu utcai szoba. — Batthány utca 5. szám. 186

Különbejáratu
szép butorozott szoba olcsón azonnal kiadó — központban. Ispotály utca 8. 893

Csinosan
butorozott szoba, esetleg ellátással kiadó. Vigkedvü Mihály u. 16.

Központon
butorozott szoba kiadó. Burgondia u. 11. szám. 146

Lakás és szoba kereslet

Keresek
egy modern 5 szobás lakást teljes komforttal november 1-től. Ajánlatokat a kiadóba kérek. V6

5—6 szobás,
esetleg 4 szobás uri lakást minden komforttal keresek augusztus 1-re Ajánlatot a Debreceni Ujság kiadóhivatalába kérek „Lakás" cimen 185

Teljes ellátás

1—2 uri
gyermeket nyaralásra elvállal a Bocskay kertbe uri család. Cim a kiadóba. 4552

Dóczi és Svetits
intézet közelében teljes ellátással elfogadok 2 középiskolás tanulólányokat. Cim a kiadóban. 137

Oktatás

Tanitás
Kovács István tanár — (Károly Ferenc József-ut 26/b) elfogad tanitásra középiskolai fiu- és leánytanulókat, valamint magántanulókat is. 4422

Elelmiszer, ital

Fajborok
saját termésü édes óbor 60 fillér és 1 pengő literenként is, Arany János utca 30. 115

Ajánlat

KIRÁLY kávéi mégis a legjobbak! Olcsó, kiadós, kiválóan zamatos. Dégenfeld-tér 11. szám.

Sárosy Antal-féle
cserépgyárban a cserepet legjutányosabban be lehet szerezni. Hajduszovát. 4648

Női kalapokat
olcsón, gyorsan fentek, alakitok. Cserepes utca 16. 159

Rózsák
permetezését vállalom, levéltetvek, liszthármat stb. ellen. Kész permetező oldat kapható. Cim: Farkas virágüzletben. 123

Gallértisztitás
ragyafehérre magas fénynyel 7 fillértől. Legszebben, legolcsóbban festmos, tisztit Libándi Péterfia utca 4. keresztépület. 861

Istálló
12 lóra, kocsiszin, kamara, szénapadlás és pince azonnalra is kiadó Hatvan u. 27. 4546

Saját
házamnál finom ruhát is mosok, vasalok. Házhoz is megyek. Szabó Jánosné, Simonyi ut 25. szám. 4813

Törmelék
tégla szekérszámra 3 pengő, a városi téglagyárban. 4746

Borotválás 16,
hajnyirás 20—30, ondolálás 60, manikür 30 fillér. Wesselényi utca 111 Szikszay. 4491

Fehérnemü varrást és javitást legjutányosabban vállalok. Csonka utca 5. szám. 4659

Szemüvegek,

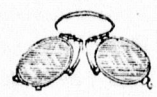

hőmérők, látszerek legolcsóbban **Paulo** vésnök bélyegzőkészitő és játszerkereskedőnél, Batthyány u. 22. 3847

Parkirozások
rózsaoltványok, mindenféle virágpalánták, virágzó cserepes növények jutányosan kaphatók — Takarékossági könyvre nathavi hitelt nyujt Ifj. Abel Aladár mükertésznél, Széchenyi ut 14 1877

Kisbaba
gondviselését elvállalom, kifogástalan ellátásért felelek. Eötvös u 69., I. ajtó. 895

Füvet
feles használatra kiadunk. Jelentkezhetnek Gazdák Bankja, Kossuth utca. 196

Butorok

Sürgősen
eladó keveset használt fehér butor. Arany J. 48 165

Eladó ingóság

Eladó!
alig használt His Masters Voice koffer gramafon 14 lemezzel 120 pengőért eladó. Megtekinthető naponta fél 7-től 8-ig és vasárnap délelőtt. Sántha Imre, Magoss György-tér 13 fsz. 4530

Egy
jókarban levő önfütő fürdőkád eladó. Miklós-utca 26. 54

Az egyetem
központi épületénél eladók: gömbfa, faragott fa, állványpalók. 2 darab majdnem uj kisebb betonkeverőgép, malterkeverőgép, villanymótorok, frikciós daruk állványkapcsok, tégla és habarcsvivő targoncák Érdeklődni lehet „Központi épitkezés üzemi irodája". Telefon 400 195

Eladó állatok

Farkaskutya
hat hónapos, eladó. — Galamb utca 4. Vásárpénztárral szemben. 191

Autó motor, kerékpár

Opel autó
hajtós, csukott, 6 hengeres, 12 liter fogyasztásu kedvező fizetési feltételek mellett, eladó. Bádogos u. 2., Ladányi. 4741

Eladó
kitünő állapotban levő hat hengeres Auburn gyártmányu négyüléses csukott, személyautó. Felvilágositást ad a Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth utca 8. 4097

Kerékpárok,
használt, de kitünő állapotban igen olcsón eladók kedvező részletfizetés mellett. Debreceni Autóforgalmi, Hatvan utca 53. 446

Motorkerékpár
„Raleigh" 500 kbc., oldalkocsival, világitással, uj, olcsón eladó. — Rothermere utca 27. 872

Kereslet

Engedélyezett
zsebpisztolyt veszek. — Simonyi ut 26—28. közti bejáratu villában. 192

Tenniszpályára
két tag felvételik ifj. Ábelnél, Széchenyi ut 14 894

Társul
keresek egy nő partnert Bártfa fürdőre julius 15-re. Cim a kiadóban. 205

Boroshordókat
veszek. — Ár, nagyság megadandó. Klement, — Piac utca 42. 870

Gyermekkocsit
jó karban veszek. Stern, Füvészkert u. 5. 864

Magános özvegy
uriasszony szolid, szerényebb igényü urinőt lakótársnak keres. Cim a kiadóban. 4484

BUZAALJAT,
kölest, repcealjat ugy kisebb, mint nagyobb tételben veszek. Apafi-utca 20 4419

Fényképezőgépet
6x9-es, esetleg 9x12-es nagyságban megvételre keresek, csak jó gépekre reflektálok. Molnár Mária fotóüzlet, — Batthyány u. 10. 184

Asztali
takaréktüzhelyet (sparherdt) 1—2 sütővel, — használtat, de jókarban levőt vennék. Wendt, — Rákóczi u. 36.

Különféle

Az erdőben
elveszett sárgakeretü — szemüveget megtalálója a Deák Ferenc utcai zsáküzletbe szivesked-jék átadni. 896

Eladó ház

Baromfitenyésztésre
méhészkedésre kiválóan alkalmas nagytelkü családiház olcsón eladó — Értekeznhetni Eötvös u. 59. 75

forgalmas helyen, vendéglővel, üzletekkel és lakásokkal, évi 3000 pengő jövedelemmel egy adómentes, uj sarokház, kevés pénzzel átvehető. Böszörményi ut 173., — sarok. 867

Eladó föld

Eladó
központi egyetemmel — szemben Komlóssy ut 46 800 négyszögöl osztható szőlőtelek 3 szobás épülettel 25 000 pengőért. Értekezni Thaly Kálmán utca 1. 135

Eladó
72 katasztrális hold föld az Elepen. Értekezhetni Bethlen utca 54. kb.

Tanyás ingatlan
12 kat. hold a Diószegi ut mentén a 6-os kilométernél 4 hold őszi veléssel kedvező áron és fizetési fetlételekkel eladó. Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth utca 8. 1878

Eladó
Ispotály utcán egy házhely. Értekezni: Salétrom utca 34. Trafikban. 899

Birtok bérlet

Bérbeadó
173 magyar holdas földbirtok Debrecenhez 7 és fél kilométerre, kövesuhtoz 10 percre, teljesen jókarban tartott gazdasági épületekkel, felszereléssel, vagy anélkül. Értekezni a tulajdonosnál, Miklós u. 20. 177

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó Vállalat rt. Felelős kiadó: Dr PAJOR GYŐZŐ igazgató. — Nyomdavezető: VARGA ENDRE.